

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

Факультет управління та бізнес-дизайну

Кафедра управління та смарт-інновацій

Випускна бакалаврська робота

На тему:

«Державна науково-технічна політика: проблеми та шляхи їх вирішення»

Виконала: студентка групи: БПУА 1-19

Спеціальності: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Освітньої програми: Публічне управління та адміністрування

Єлизавета ЗАВАДСЬКА

Керівник: д.е.н., доцент Наталія БУГАС

Київ-2023

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

Факультет управління та бізнес-дизайну

Кафедра управління та смарт-інновацій

Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри УСІ

_____ проф. Касич А.О

01 червня 2023 року

З А В Д А Н Н Я
НА ДИПЛОМНУ БАКАЛАВРСЬКУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Завадській Єлизаветі Євгеніївні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Державна науково-технічна політика: проблеми та шляхи їх вирішення
2. Науковий керівник роботи Бугас Наталія Валеріївна, к.е.н., доцент
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
затверджені наказом вищого навчального закладу від 08.11. 2022 року № 224-уч
3. Строк подання студентом роботи 01 червня 2023 р.
4. Вихідні дані до роботи Законодавчо – нормативні акти України, статистичні щорічники, підручники, монографії, фахові наукові видання, словники, дані статистичної звітності, комплекс економічних показників, організаційна структура управління організації, державна стратегія розвитку
5. Зміст бакалаврської роботи (перелік питань, які потрібно розробити)
Розділ 1. Теоретичні основи державної науково-технічної політики. 1.1. Загальні підходи, суть, роль і значення досліджуваної теми. 1.2. Основні методи дослідження державної науково-технічної політики. 1.3. Моделі державної науково-технічної політики в різних країнах світу. Розділ 2. Комплексний аналіз діяльності школи публічного управління. 2.1. Коротка характеристика діяльності. 2.2. Економічна та функціональна характеристика діяльності бази дослідження. 2.3. Аналіз основних показників діяльності. Розділ 3. Удосконалення державної науково-технічної політики в Україні та виявлення її проблем та шляхи їх вирішення на базі Вищої школи публічного управління. 3.1. Виявлення недоліків та перешкод, що гальмують ефективний розвиток науки, техніки та інновацій в державі. 3.2. Розробка концепції проекту з удосконалення науково-технічної політики. 3.3. Визначення необхідних витрат ресурсів для реалізації запропонованих заходів.

5. Консультанти розділів випускної бакалаврської роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада Консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Вступ	Бугас Н.В., доцент	виконано	виконано
Розділ 1	Бугас Н.В., доцент	виконано	виконано
Розділ 2	Бугас Н.В., доцент	виконано	виконано
Розділ 3	Бугас Н.В., доцент	виконано	виконано
Висновки	Бугас Н.В., доцент	виконано	виконано

6. Дата видачі завдання 08.11.2022 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів випускної роботи	Терміни виконання етапів	Примітка про виконання
1	Вступ	01.03 – 20.03.2023	виконано
2	Розділ 1. Теоретичні основи державної науково-технічної політики	21.03- 15.04.2023	виконано
3	Розділ 2. Комплексний аналіз діяльності школи публічного управління	16.04-31.04.2023	виконано
4	Розділ 3. Удосконалення державної науково-технічної політики в Україні та виявлення її проблем та шляхи їх вирішення на базі Вищої школи публічного управління	02.05 – 26.05.2023	виконано
5	Висновки	02.05 – 26.05.2023	виконано
6	Оформлення бакалаврської роботи (чистовий варіант)	27.05 – 30.05.2023	виконано
7	Здача бакалаврської роботи на кафедрі для рецензування (за 10 днів до захисту)	до 01.06.2023	виконано
8	Перевірка бакалаврської роботи на наявність ознак плагіату (за 10 днів до захисту)	до 01.06.2023	виконано
9	Подання випускної роботи у відділ магістратури для перевірки виконання додатку до індивідуального навчального плану (за 10 днів до захисту)	до 05.06.2023	виконано

Студент

_____ (підпис)

Єлизавета ЗАВАДСЬКА

_____ (ініціали та прізвище)

Науковий керівник
роботи

_____ (підпис)

Наталія БУГАС

_____ (ініціали та прізвище)

Гарант освітньої
програми

_____ (підпис)

Наталія БУГАС

_____ (ініціали та прізвище)

АНОТАЦІЯ

Завадська Є.Є. Державна науково технічна політика: проблеми та шляхи їх вирішення. – Рукопис.

Кваліфікаційна робота бакалавра зі спеціальності 281 – «Публічне управління та адміністрування». Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, 2023 рік

Випускна бакалаврська робота присвячена дослідженню сучасного стану та проблем державної науково-технічної політики в Україні, а також розробці рекомендацій щодо шляхів їх вирішення. У роботі проведений аналіз особливостей сучасного державного управління та виявлено проблеми, з якими стикається науково-технічна політика в Україні. Результати дослідження сприяють структуризації принципів, систем та моделей державного управління, а також аналізу зарубіжного досвіду в цій сфері. Основними напрямками удосконалення моделей державного управління та розвитку надання послуг громадянам України є модернізація державного управління та впровадження нового публічного менеджменту. Запропоновані рекомендації щодо реформування науково-технічної політики сприятимуть покращенню її ефективності та розвитку національного науково-технічного потенціалу.

Ключові слова: державна науково-технічна політика, управління, публічне управління, новий публічний менеджмент, реформування.

ABSTRACT

Zavadzka E. State scientific and technical policy: problems and ways of their solution.

Bachelor's qualification work in the specialty 281 - "Public management and administration". Kyiv National University of Technology and Design, Kyiv, 2023.

The final bachelor's thesis is devoted to the study of the current state and problems of state science and technology policy in Ukraine, as well as the development of recommendations on ways to solve them. The work analyzes the peculiarities of modern public administration and identifies the problems faced by science and technology policy in Ukraine. The results of the study contribute to the structuring of principles, systems and models of public administration, as well as to the analysis of foreign experience in this area. The main directions for improving the models of public administration and developing the provision of services to the citizens of Ukraine are the modernization of public administration and the introduction of new public management. The proposed recommendations for reforming the science and technology policy will help to improve its efficiency and develop the national scientific and technical potential.

Keywords: state science and technology policy, management, public administration, new public management, reform.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1	Error! Bookmark not defined.
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ПОЛІТИКИ	9
1.1. Загальні підходи, суть, роль і значення досліджуваної теми.....	9
1.2. Основні методи дослідження державної науково-технічної політики.....	11
1.3. Моделі державної науково-технічної політики в різних країнах світу.....	15
1.4. Проблеми та перспективи державної науково-технічної політики в Україні.....	22
РОЗДІЛ 2	27
КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩОЇ ШКОЛИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	27
2.1. Коротка характеристика діяльності	27
2.2. Економічна та функціональна характеристика діяльності бази дослідження	34
2.3. Аналіз основних показників діяльності	37
РОЗДІЛ 3	47
УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ ТА ВИЯВЛЕННЯ ЇЇ ПРОБЛЕМ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ НА БАЗІ ВИЩОЇ ШКОЛИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	47
3.1. Виявлення недоліків та перешкод, що гальмують ефективний розвиток науки, техніки та інновацій в державі.	47
3.2. Розробка концепції проекту з удосконалення науково-технічної політики	51
3.3. Визначення необхідних витрат ресурсів для реалізації запропонованих заходів.	58
ВИСНОВКИ	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	67
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Державна науково-технічна політика має велику актуальність та практичну значущість у сучасному світі, оскільки науково-технічний прогрес є важливим фактором розвитку суспільства і забезпечення його конкурентоспроможності. Зокрема, державна науково-технічна політика стає ключовим інструментом для підтримки розвитку наукових досліджень та інновацій, забезпечення належного рівня наукової інфраструктури та підвищення наукової грамотності населення. Також вона впливає на формування національних пріоритетів і стратегій розвитку, спрямованих на підвищення ефективності виробництва, збільшення конкурентоспроможності вітчизняних товарів і послуг на світових ринках. Державна науково-технічна політика є особливо важливою в сучасних умовах, коли зростає конкуренція між країнами за науковими і технічними ресурсами, новітніми технологіями та науковими розробками. Тому правильна державна науково-технічна політика може стати ключовим чинником, що дозволить країні зайняти провідні позиції у світі, забезпечити сталий розвиток і підвищити життєвий рівень населення. Окрім того, важливо зазначити, що державна науково-технічна політика може стати головним інструментом в боротьбі з викликами сучасного світу, такими як зміна клімату, екологічні проблеми, глобальна безпека тощо.

Отже, **актуальність даної теми** полягає у тому, що вона дозволяє отримати конкретні рекомендації та інструменти для підтримки розвитку науки, техніки та інновацій, що сприятиме забезпеченню сталих темпів економічного зростання, підвищенню конкурентоспроможності та забезпеченню відповідного рівня якості життя населення. Крім того, вона дозволяє вирішувати важливі проблеми, що стосуються екології, безпеки, охорони здоров'я, національної безпеки та інших глобальних проблем.

Практична значущість теми полягає в тому, що реалізація державної науково-технічної політики може позитивно вплинути на всі сфери життя суспільства. Наприклад, за допомогою науково-технічного прогресу можливо покращити якість охорони здоров'я, вирішувати проблеми безпеки на дорогах,

зменшувати вплив негативних екологічних чинників на навколишнє середовище та забезпечувати належну якість життя населення. Також важливою є практична значущість державної науково-технічної політики для бізнесу та індустрії. Розробка та впровадження новітніх технологій, що підтримується державою, може значно підвищити продуктивність та ефективність виробництва, зменшити витрати та покращити конкурентоспроможність на ринку.

Метою дипломної роботи є розробка комплексної стратегії національного розвитку, спрямованої на підтримку науково-технічного прогресу та інноваційної діяльності в Україні.

Основним завданням дипломної роботи є аналіз наявних державних програм в галузі науки, техніки та інновацій, а також формування рекомендацій з їх удосконалення та покращення. А також:

1. Аналіз сучасного стану науково-технічного потенціалу України, включаючи оцінку рівня науково-технічної діяльності, інноваційних можливостей та науково-технічного персоналу.
2. Вивчення досвіду провідних країн світу з розвитку науково-технічної сфери та інноваційної діяльності, а також аналіз міжнародних стандартів та рекомендацій.
3. Визначення проблем, що стоять перед наукою та технікою в Україні, та розробка стратегій їх подолання.

Предметом дослідження теми є аналіз державної науково-технічної політики в Україні та виявлення проблем, що перешкоджають ефективному розвитку науки, техніки та інновацій в державі, а також пошук шляхів їх вирішення.

Об'єктом дослідження є шляхи вирішення проблем та підвищення ефективності державної науково-технічної політики в Україні.

Для дослідження теми використовувались різноманітні **методи дослідження**.

Такі як:

1. Аналіз наукових досліджень і публікацій в галузі науково-технічної політики.

2. Аналіз даних статистичних досліджень, пов'язаних з науково-технічною діяльністю в Україні.

3. Порівняльний аналіз досвіду інших країн з питань науково-технічної політики та використання найкращих практик в Україні.

Особливість результату дипломної роботи полягає в розробці інтегрованого підходу до аналізу наявних державних програм в галузі науки, техніки та інновацій, а також у формуванні рекомендацій з їх удосконалення.

Даний підхід відрізняється від наявних підходів тим, що він враховує комплексність оцінки науково-технічного потенціалу країни, включаючи рівень науково-технічної діяльності, інноваційні можливості та науково-технічний персонал. Також враховується міжнародний досвід, стандарти та рекомендації, що сприяє знаходженню оптимальних рішень для розвитку науки, техніки та інновацій в Україні.

Такий підхід є важливим для зміцнення наукового потенціалу країни, створення сприятливих умов для інноваційного прориву і підвищення конкурентоспроможності національної економіки. Результати дослідження, представлені у дипломній роботі, можуть бути використані як підґрунтя для подальших реформ, розробки нових науково-технічних програм та політик, спрямованих на стимулювання інноваційної діяльності, залучення інвестицій у науково-технічні проекти, підтримку талановитої молоді та сприяння генеруванню нових знань та технологій. Усе це сприятиме конкурентоздатної науково-технічної бази, що буде сприяти розвитку України.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

1.1. Загальні підходи, суть, роль і значення досліджуваної теми

Науково-технічна політика – це політика держави щодо формування умов, сприятливих для ефективного наукового, технічного, технологічного розвитку країни, зокрема цілі, форми та методи діяльності держави у науково-технічній сфері [1, с. 139].

Основними завданнями ДНТП є:

- забезпечення наукових досліджень та їх результатів, які є необхідними для розвитку виробництва та інноваційного сектору;
- підтримка та стимулювання вітчизняних науково-технічних розробок та їх впровадження у виробництво;
- забезпечення доступу до сучасних технологій та знань;
- формування сприятливого середовища для розвитку науково-технічного потенціалу країни та підвищення конкурентоздатності на міжнародному ринку.

Основними напрямками ДНТП є:

- розвиток науково-технічного потенціалу країни;
- підтримка наукових досліджень;
- стимулювання інноваційного розвитку;
- підтримка та розвиток вітчизняних технологій та науково-технічних розробок;
- впровадження сучасних технологій та знань у виробництво;
- розвиток науково-технічної співпраці з іншими країнами та міжнародними організаціями.

ДНТП важлива для розвитку національної економіки та підвищення рівня

життя населення, оскільки створює сприятливі умови для інноваційного розвитку виробництва та конкурентоспроможності країни на міжнародному ринку. Застосування наукових та технічних досягнень в різних галузях економіки дає можливість ефективно виробляти завдання, що стоять перед державою і суспільством, тому державна науково-технічна політика є важливою складовою національної економіки.

Основні загальні підходи до державної науково-технічної політики полягають у:

1. Розвитку і підтримці науково-технічного потенціалу країни, що включає підтримку наукових і дослідницьких установ, інноваційних підприємств, розвиток науково-технічної освіти і підготовки фахівців, залучення інвестицій в наукові дослідження та технологічний розвиток;

2. Забезпеченні вільного доступу до наукових досягнень та технологій шляхом створення відкритих наукових баз даних, підтримки відкритого доступу до наукових публікацій, забезпечення прав на інтелектуальну власність;

3. Стимулюванні інноваційних процесів, які сприяють впровадженню наукових та технічних досягнень у виробництво, підвищенню продуктивності праці, зменшенню екологічного впливу та поліпшенню якості життя;

4. Формуванні механізмів державно-приватного партнерства в науково-технічній сфері, залученні великих корпорацій та інших приватних інвесторів до фінансування наукових досліджень та інновацій;

5. Забезпеченні інтеграції наукових та технічних досягнень в систему національної економіки, що передбачає створення умов для їх використання в різних галузях економіки, включаючи промисловість.

Суть державної науково-технічної політики полягає в регулюванні і сприянні розвитку науки, техніки та їх застосування в різних галузях економіки і соціально-культурного життя країни з метою забезпечення сталого розвитку та підвищення рівня життя населення. Державна науково-технічна політика має на меті створення умов для розвитку наукових досліджень та технологій,

забезпечення їх використання в промисловості, аграрному секторі, медицині, освіті та інших галузях економіки.

Для досягнення цих цілей держава розробляє і впроваджує науково-технічні програми та стратегії, залучає інвестиції, сприяє науковим дослідженням та розробкам, стимулює винайдення нових технологій та їх впровадження в виробництво.

Державна науково-технічна політика є важливим елементом формування національної інноваційної системи, яка сприяє зміцненню наукового потенціалу країни, забезпеченню конкурентоспроможності національної економіки на міжнародному ринку та здійсненню національних стратегічних цілей.

У рамках державної науково-технічної політики визначаються пріоритетні напрямки наукових досліджень, забезпечується розвиток кадрового потенціалу у галузі науки та техніки, стимулюється співпраця між науковими установами, бізнес-середовищем та державним сектором. Державна науково-технічна політика в Україні відіграє важливу роль у розвитку науки, техніки та інновацій. Вона має на меті забезпечення науково-технічного потенціалу держави, зміцнення національної економіки та забезпечення конкурентоспроможності на міжнародному рівні.

1.2. Основні методи дослідження державної науково-технічної політики

Дослідження державної науково-технічної політики можуть проводитися різними методами, залежно від конкретних завдань та об'єкту дослідження. *Основні методи дослідження державної науково-технічної політики можуть включати наступні:*

1.2.1. Аналіз документів

Аналіз документів є важливим методом дослідження державної науково-технічної політики, який дозволяє вивчити наукові публікації, звіти, презентації та інші офіційні документи, що стосуються науково-технічного розвитку країни.

Цей метод може включати аналіз законодавчих актів, наукових програм, звітів про діяльність наукових установ, а також різноманітних досліджень, які проводяться у сфері науки та технологій. Аналіз документів дозволяє зрозуміти, які стратегії та підходи використовуються в державній науково-технічній політиці, а також оцінити її ефективність та рівень розвитку наукових досліджень та розробок. Завдяки аналізу документів можна виявити проблеми, з якими стикаються наукові установи та науковці в Україні, а також знайти шляхи вирішення цих проблем. Наприклад, можна зрозуміти, які галузі науки та технологій найбільш пріоритетні для держави, які конкретні завдання перед ними стоять, які інструменти та ресурси надає держава для розвитку науки та технологій. Додатково, аналіз документів може допомогти визначити, які наукові напрями та дослідження є найбільш перспективними для держави в майбутньому. Він дозволяє оцінити потенційні можливості науково-технічного розвитку країни та визначити напрямки для співпраці з іншими країнами у галузі науки та технологій. Отже, аналіз документів є важливим методом дослідження державної науково-технічної політики в Україні, який допомагає зрозуміти ситуацію в галузі науки та технологій, оцінити ефективність діяльності наукових установ, виявити проблеми та шляхи їх вирішення, визначити перспективні напрями та потенційні можливості розвитку. Важливою складовою аналізу документів є врахування контексту їх створення та використання, а також аналіз джерел, з яких ці документи були отримані. Наприклад, аналіз документів, які стосуються наукових досліджень, повинен включати оцінку наукового потенціалу авторів та їх наукових заслуг, а також розгляд можливих конфліктів інтересів.

1.2.2. Експертні опитування

Експертні опитування - це метод дослідження державної науково-технічної політики, який передбачає проведення опитування групи експертів, які мають значний досвід та знання у певній сфері.

Основною метою експертного опитування є отримання об'єктивної

оцінки державної науково-технічної політики від професіоналів з даної галузі. Експерти можуть бути запрошені як із академічної, так і з практичної сфери, в залежності від теми дослідження. Експертне опитування зазвичай проводиться у формі анкетування. Анкета може містити питання, що стосуються оцінки ефективності державної науково-технічної політики, пріоритетів розвитку даної сфери, ідентифікації проблем тощо. Отримані результати анкетування аналізуються та узагальнюються з метою отримання об'єктивної оцінки державної науково-технічної політики. Один з головних переваг експертного опитування - це можливість отримання думки професіоналів, які мають значний досвід та знання у певній сфері. Це дозволяє отримати об'єктивну оцінку ефективності державної науково-технічної політики та виявити проблемні аспекти, які потребують уваги.

Таким чином, експертні опитування є ефективним інструментом дослідження державної науково-технічної політики в Україні. Цей метод дозволяє отримати висновки від кваліфікованих фахівців з різних сфер діяльності, а також забезпечує можливість врахувати їхні думки і рекомендації при формуванні державної науково-технічної політики. При проведенні експертних опитувань необхідно враховувати різні аспекти, такі як вибір експертів, формулювання запитань, методика збору і аналізу даних. Також необхідно забезпечити конфіденційність та анонімність відповідей, що забезпечує більш об'єктивні результати дослідження.

1.2.3. Статистичний аналіз

Цей метод базується на зборі, аналізі та інтерпретації даних, отриманих з різних джерел, наприклад, з офіційних звітів державних органів, статистичних звітів, даних від приватних компаній та ін. Статистичний аналіз дозволяє визначити ступінь ефективності різних програм і проектів, а також визначити тенденції у розвитку науково-технічного сектору в країні. Наприклад, за допомогою статистичного аналізу можна визначити, як змінювалась кількість наукових публікацій, патентів та інших показників науково-технічного розвитку

країни протягом певного періоду часу.

Одним з найважливіших аспектів статистичного аналізу є використання правильних методів та інструментів аналізу даних. Наприклад, можна використовувати різні методи дескриптивної статистики, які дозволяють описати інформацію про досліджувані показники, такі як середні значення, медіани, дисперсії тощо.

1.2.4. Кейс-стаді

Кейс-стаді - це метод дослідження, який використовують для вивчення окремих випадків чи ситуацій. В контексті державної науково-технічної політики, кейс-стаді можуть допомогти в з'ясуванні того, які конкретні проекти, програми або ініціативи були успішними, а які не дали очікуваних результатів.

Кейс-стаді можуть бути різних форматів. Наприклад, це може бути вивчення окремого проекту або програми, аналіз успіху чи невдачі певного рішення, порівняння різних ініціатив і т. д. У рамках дослідження проводяться ретроспективний аналіз, інтерв'ювання ключових учасників, збір даних та аналіз результатів.

Кейс-стаді можуть допомогти виявити фактори, що сприяли чи перешкоджали успіху проекту, програми або ініціативи, а також проблеми, які були виявлені під час їх реалізації. Цей метод дослідження може допомогти у плануванні майбутніх ініціатив та удосконаленні державної науково-технічної політики. Кейс-стаді є одним із найбільш практичних методів дослідження, оскільки вони дають можливість вивчати реальні проекти, програми та ініціативи, а не лише теоретичні моделі.

1.2.5. Моделювання

Моделювання - це метод дослідження, який передбачає створення математичних або комп'ютерних моделей для аналізу та прогнозування динаміки та взаємодії різних факторів, що впливають на державну науково-технічну політику. Моделювання може бути використане для прогнозування ефективності заходів державної науково-технічної політики, оцінки можливих наслідків

прийняття тих чи інших рішень, а також для виявлення найбільш оптимальних варіантів дій.

Моделювання може бути виконане за допомогою різних математичних методів, таких як стохастичне моделювання, математичне програмування, регресійний аналіз та інші. Також можуть бути використані комп'ютерні моделі, які дають можливість відтворювати та аналізувати процеси, які відбуваються в реальному житті.

Один з основних переваг моделювання полягає у тому, що воно дозволяє проводити дослідження в умовах, коли в реальному житті здійснення таких досліджень є неможливим або занадто дорогим. Крім того, моделювання дозволяє проводити дослідження в контрольованих умовах, що дозволяє отримати більш точні та об'єктивні результати.

Одним з прикладів використання моделювання в державній науково-технічній політиці є моделювання національної економіки для визначення оптимального рівня інвестицій в науково-технічний розвиток.

1.2.6. Соціологічні дослідження

Соціологічні дослідження є одним з ключових методів дослідження державної науково-технічної політики. Цей метод використовується для збору, обробки та аналізу даних про відношення громадськості до різних аспектів науково-технічної політики держави.

Соціологічні дослідження можуть бути проведені за допомогою різних методів, таких як анкетування, інтерв'ю, спостереження тощо. Анкетування є одним з найбільш популярних методів соціологічних досліджень, оскільки воно дозволяє зібрати велику кількість інформації від багатьох людей.

Отже, у розвинутих країнах світу були створені національні моделі регулювання науково-технічної сфери, які суттєво відрізняються за рядом параметрів – інтенсивності державного втручання, форм та застосовуваних методів [2, с.147–153].

1.3. Моделі державної науково-технічної політики в різних країнах

світу

Щоб дати прогноз і визначити конкретні моделі інформаційного розвитку України, визначити набір найбільш ефективних його способів, невірно було б орієнтуватися на ту, або іншу модель, той або інший спосіб у чистому виді [3, с.25].

Різні моделі державної науково-технічної політики:

Централізована модель державної науково-технічної політики зазвичай полягає у тому, що держава контролює велику частину наукових досліджень та розробок в країні. Вона може фінансувати дослідження через державні установи або підприємства, які залежать від держави. Ця модель може бути ефективною, оскільки дозволяє забезпечити високу концентрацію ресурсів для досягнення конкретних цілей та більшу координацію дослідницької діяльності. Однак, централізована модель також може бути обмежена політичними впливами та бюрократичними перешкодами, що може призвести до втрати гнучкості та швидкості відповіді на змінні вимоги суспільства та ринку.

Децентралізована модель державної науково-технічної політики, натомість, передбачає більшу відповідальність та автономію для наукових установ та приватних підприємств. Вона дає змогу залучати більше приватних інвестицій у науку та технології, збільшувати конкуренцію та стимулювати інновації. Однак, децентралізована модель може бути менш ефективною у забезпеченні координації між науковими установами, що може призвести до дублювання зусиль та конфліктів інтересів.

Крім того, існує багато інших моделей державної науково-технічної політики, які комбінують елементи централізованих та децентралізованих підходів. Наприклад, деякі країни використовують модель "трьох кілець", яка включає державний, приватний та академічний сектори. Ця модель сприяє взаємодії між цими секторами та забезпечує більшу гнучкість у дослідницькій діяльності.

Приклади моделей державної науково-технічної політики у країнах

світу:

1. США: Сполучені Штати Америки мають досить децентралізовану модель науково-технічної політики, що передбачає значну автономію університетів та наукових установ. Уряд США забезпечує фінансування досліджень через такі агентства, як Національний інститут здоров'я (NIH) та Національне наукове фондування (NSF). Також в США існує значна кількість приватних компаній, які також займаються науковими дослідженнями та розробками.

2. Японія: Японія відома своєю централізованою моделлю науково-технічної політики, де державні органи, такі як Міністерство освіти, культури, спорту, науки та технологій, відіграють ключову роль у фінансуванні та координації досліджень. Японська наукова та технологічна політика включає такі елементи, як створення національних дослідницьких інститутів, фінансування досліджень та розробок у пріоритетних напрямках та залучення іноземних науковців.

3. Китай: Китай має дещо іншу модель науково-технічної політики, що передбачає значний контроль держави над дослідницькою діяльністю. У Китаї науково-технічна політика зосереджена на розвитку ключових галузей, таких як інформаційні технології, біотехнології та аерокосмічні технології.

4. Німеччина: Німеччина має відносно децентралізовану модель науково-технічної політики, де державна підтримка науково-дослідних проєктів надається на різних рівнях - федеральному, регіональному та місцевому. Основні інструменти державної підтримки - це державні наукові фонди, такі як Фонд наукових досліджень Німеччини (DFG), Федеральний міністерство освіти та науки, а також різноманітні програми співпраці між університетами, науковими установами та промисловим сектором.

5. Франція: Франція має високоцентралізовану модель науково-технічної політики, де національна держава має основний контроль над науково-дослідницькою діяльністю. Державне фінансування наукових проєктів

здійснюється через Національний науковий центр (CNRS), який є найбільшим науковим центром у Франції, та Французьке національне агентство з наукових досліджень (ANR). Окрім того, уряд Франції активно працює над забезпеченням інноваційного розвитку та розвитку технологічних стартапів.

6. Ізраїль: Ізраїль має дуже успішну модель науково-технічної політики, що базується на змішаній моделі державного та приватного фінансування досліджень. Уряд Ізраїлю дуже активно підтримує науково-дослідницькі проекти, зокрема в галузі високих технологій, біотехнології та інформаційних технологій.

Таблиця 1.1

Основні моделі інноваційної політики в країнах світу

Назва моделі	Загальна характеристика національної моделі інноваційної політики
Американська модель	1. Високий рівень витрат на НДДКР з величезним переважанням витрат приватних структур. 2. Налагоджена взаємодія держави, великого бізнесу та освітніх установ.
Скандинавська модель	1. Розвиток пріоритетних для країни напрямів НДДКР. 2. Орієнтація експорту високотехнологічної продукції.
Ізраїльська модель	1. Державні програми підтримки малого та середнього бізнесу на основі державного замовлення. 2. Активне залучення коштів з-за кордону в інноваційну сферу.
Азіатська модель	Залучення іноземного бізнесу за рахунок створення комфортних умов
Східноєвропейська модель	1. Відносно низький рівень витрат на НДДКР з переважанням державних витрат. 2. Низька інноваційна активність вітчизняних підприємств. 3. Незавершеність інституційних перетворень в інноваційній сфері.

Джерело: [3]

Держава має важливу роль у формуванні та розвитку науково-технічного сектору в різних країнах світу.

Основні завдання держави в цьому напрямку полягають у наступному:

1. Фінансування. Держава забезпечує фінансування наукових досліджень, технічної інфраструктури та інших науково-технічних проектів, які є важливими для розвитку сектору. Фінансування може бути надано через державні бюджетні кошти, а також через гранти, кредити та інші інструменти державної підтримки.

2. Регулювання. Держава встановлює правила та нормативи, які регулюють діяльність у науково-технічному секторі. Це може бути створення нормативно-правової бази для захисту інтелектуальної власності, розробка стандартів та норм, які визначають якість продукції та послуг, а також забезпечення безпеки від нових технологій.

3. Стимулювання інновацій. Держава може стимулювати розвиток інноваційних технологій через державні програми, гранти та інші інструменти. Також можуть бути запроваджені податкові пільги та інші форми фінансової підтримки для підприємств, які займаються науково-технічною діяльністю.

4. Освіта та кадри. Держава має відповідальність за розвиток науково-технічної освіти та підготовку кадрів. Це може бути розвиток науково-технічних вузів, створення програм підготовки та перепідготовки фахівців у цій галузі.

5. Міжнародне співробітництво. Держава може співпрацювати з іншими країнами та міжнародними організаціями для обміну досвідом та технологіями, залучення іноземних інвестицій та залучення талановитих науковців з-за кордону.

6. Розвиток інфраструктури. Для ефективного функціонування науково-технічного сектору необхідна розвинута інфраструктура. Держава може забезпечити розвиток високошвидкісних інтернет-мереж, створення інноваційних центрів, дослідницьких інститутів, технопарків та інших науково-технічних об'єктів.

7. Підтримка малих та середніх підприємств. Для розвитку науково-технічного сектору важливу роль відіграють малі та середні підприємства.

Держава може надавати їм підтримку в формі фінансової допомоги, консультацій з питань бізнесу та інших послуг.

Роль держави у формуванні та розвитку науково-технічного сектору в різних країнах світу може відрізнятися залежно від економічного стану країни, рівня розвитку наукових досліджень та технологій, наявності та доступності інвестицій та інших чинників. Таким чином, моделі державної науково-технічної політики в різних країнах світу можуть відрізнятися і мати свої особливості.

По-перше, необхідно створити інституційну (в тому числі правову) основу інноваційної діяльності на стійкій основі, по-друге, використовувати елементи ринкової форми індикативного планування, що застосовується в країнах Західної Європи. У зв'язку з цим держава повинна зосередити свої зусилля на поліпшенні економічної ситуації, забезпеченні розвитку конкуренції та створенні сприятливого інноваційного середовища за допомогою заходів макро-регулювання, насамперед у рамках фіскальної та монетарної правової політики. Підприємці мають бути поставлені в умови, коли успіх їхнього бізнесу залежить не від ступеня їхніх стосунків з владою, а від їхньої інноваційної активності.

По-друге, слід врахувати досвід низки країн (Франція, Південна Корея) зі стратегічними формами індикативного планування. Наприклад, у Франції чітко визначені національні пріоритети розвитку, які знаходять своє відображення в національній економічній політиці. Кожному пріоритетному напрямку надається статус цільової програми. За державної підтримки цілеспрямовано конкурують на світовому ринку високих технологій - "національні чемпіони".

Такий підхід є особливо актуальним у нинішніх умовах, коли на порядку денному стоїть питання прискореного розвитку сектору технологій шостого укладу, оскільки саме він, ймовірно, буде рушієм високотехнологічного сектору світової економіки в майбутньому. Питання імпортозаміщення зараз стає все більш актуальним і загострюється і продовжує зростати. Враховуючи цю ситуацію, слід обрати ключові напрямки розвитку науки, технологій та

виробництва.

Національні системи інновацій самі собою не виникають ніде у світі – вони стають результатом цілеспрямованої державної політики. Це значною мірою рукотворна освіта. При цьому успіх нікому не гарантовано. Навіть розвинені країни не можуть продемонструвати точне втілення своїх інноваційних стратегій. Перед інноваційними системами різних країн ставляться різні цілі та завдання, які наведені у таблиці (Додаток А).

Стратегія розвитку інноваційних систем у кожній країні визначається державною макроекономічною політикою, нормативно-правовою базою, що забезпечує реалізацію даної політики, формами прямого та непрямого державного регулювання, станом науково-технологічного та промислового потенціалів, внутрішніх товарних ринків, ринків праці, а також культурно-історичними традиціями та особливостями. На розвиток інноваційних систем впливають ні тип держави, ні політичні режими. Так, інноваційна діяльність успішно розвивається і у федеративних державах (США, Німеччина) та в унітарних (Франція), в умовах конституційної монархії (Великобританія, Нідерланди, Іспанія), а також за комуністичного режиму Китаю. Тому можна припустити, що вирішальним чинником є стабільність політичної ситуації у країні. Підтримка інноваційної діяльності вимагає значної кількості інструментів, за допомогою яких держава реалізує необхідні функції у цій сфері [4, с. 44].

Удосконалення інноваційної політики найближчим часом має здійснюватися за такими напрямками: по-перше, має бути продовжено формування інституційних (у тому числі правових) основ інноваційної діяльності; по-друге, доцільним є використання елементів кон'юнктурної форми індикативне планування, що застосовується в Західній Європі. Держава в цьому випадку має спрямувати зусилля на покращення економічної кон'юнктури, забезпечити розвиток конкуренції, формування сприятливого інноваційного клімату, використовуючи в основному макрорегулятори в рамках фіскальної та

монетарної міри правового характеру. Підприємці мають бути поставлені в такі умови, коли успішне ведення справ залежить від їхньої інноваційної активності, а не від рівня відносин із представниками влади. По-третє, має бути врахований досвід низки країн, які використовували стратегічну форму індикативного планування (Франція, Республіка Корея). Так, у Франції здійснювався чіткий вибір загальнонаціональних пріоритетів розвитку та їх облік у державній економічній політиці. Кожен із пріоритетних напрямів набував статусу цільової програми. Цілеспрямовано за підтримки держави здійснювалося вирощування «національних чемпіонів» – фірм, здатних успішно конкурувати на світовому ринку високотехнологічної продукції.

Особливо актуалізується цей підхід у сучасних умовах, коли на порядок денний порушується питання прискореного формування виробництв шостого технологічного укладу, що в майбутньому може забезпечити лідерство у передових галузях світової економіки. Додаткову гостроту даному питанню в даний час надає проблема імпортозаміщення, що виникла. Вибір ключових напрямів розвитку науки, технології, виробництва має здійснюватися з урахуванням зазначених обставин.

1.4. Проблеми та перспективи державної науково-технічної політики в Україні

Головним елементом розвитку є те, що науково-технічний потенціал кожної країни є визначним фактором, що забезпечує конкурентоспроможність національної економіки. Сьогодні приріст валового продукту в найбільш розвинених країнах світу на 75-80% визначається інноваційними досягненнями, а України становить – 0,1%. Саме тому, варто вивчати та аналізувати цю проблему, задля того, щоб виявити недоліки, пріоритетні напрями розвитку та можливі шляхи покращення та вдосконалення становища України на світовому ринку технологій. Це сприятиме позитивним змінам в життєдіяльності

суспільства нашої держави, допоможе вивести стан економіки України на новий рівень [5, с.5-10].

Розвиток науки і техніки є визначальним фактором прогресу, підвищення суспільного добробуту на сучасному етапі розвитку. Крім того, ринкове регулювання не сприяє розвитку фундаментальних наукових досліджень, які вимагають величезних капітальних вкладень і не приносять віддачі в найближчому майбутньому. Цим зумовлена необхідність державної підтримки науки, як джерела економічного зростання і складової частини національної культури та освіти, яка реалізується в науково-технічній політиці держави. Науково-технічна політика визначає основні цілі, форми і методи діяльності держави у науково-технічній сфері.[7, с.1-6]

Держава покликана створювати сучасну інфраструктуру науки і готувати науково-технічні кадри, здійснювати державне фінансування та 204 матеріально технічне забезпечення фундаментальних розробок, підтримку пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки. Держава має забезпечувати функціонування ринку науково-технічної продукції, оцінювати рівень наукових досліджень, нової техніки і технології, проводити експертизу науково-технічних проєктів, організовувати науково-технічну співпрацю з іншими країнами. При регулюванню науково-технічного потенціалу повинно дотримуватися наступні принципи: - демократизація і децентралізація в сфері науки і техніки; - облік вимог екологічної безпеки; - вибір пріоритетів розвитку і підтримка відповідних першочергових науково-технічних розробок; - збалансованість розвитку фундаментальних і прикладних досліджень; - сприяння конкуренції та підприємництва в науково-технічній сфері.[6]

Існує велика загроза того, що вітчизняна наука переорієнтується на вирішення проблем інноваційного розвитку інших країн та того, що держава перетвориться на експортера товарів і послуг з низьким рівнем доданої вартості, також і в сфері інтелектуальної праці.

Основні проблеми розвитку науково-технічного потенціалу полягають в

тому, що:

- ані структура, ані темпи розвитку інноваційної та науково-технологічної сфери не відповідають попиту на новітні технології з боку економіки;

- запропоновані результати світового рівня не можуть знайти застосування в українській економіці через дуже низьку сприятливість підприємницького сектору до інновацій;

- продовжує тривати втрата кадрів та зменшення матеріально-технічних засобів у інноваційній та науково-технічній сфері. [7, с.1-6]

Науково-технічний потенціал України на сучасному етапі потребує подальшого розвитку, що полягає саме в розробці шляхів вирішення проблем в галузі науки і техніки :

- збільшення державного фінансування науки та 205 техніки, формування відповідної правової основи для науково-технічної сфери,

- підвищення ролі держави у здійсненні науково-технічної діяльності модернізації підходів до підготовки кадрів у науково-технічній сфері,

- стимулювання бізнес інвестування в науково-технічну сферу.

Впровадження відповідних заходів забезпечить розвиток науково-технічного потенціалу підприємств України та його конкурентоспроможність на світовому рівні.[8].

Україна, як і багато інших країн, стикається з проблемами у розвитку науково-технічного сектору. За останні роки в Україні відбувалися певні позитивні зміни у сфері державної науково-технічної політики, однак все ще існує ряд проблем, які потрібно вирішувати.

Одна з головних проблем полягає у недостатньому фінансуванні науково-технічного сектору. Україна виділяє на науку менше коштів, ніж інші країни Європи та світу. Це призводить до обмеження можливостей науковців, зменшення кількості наукових досліджень та інноваційних проектів, а також до втрати талановитих фахівців, які зацікавлені у розвитку своєї кар'єри в інших

країнах.

Іншою проблемою є відсутність достатньої підтримки з боку держави для розвитку малого та середнього бізнесу в сфері науки та технологій. Малих та середніх підприємств у цій сфері надзвичайно мало, і це знову ж таки обмежує можливості для науковців та виконавців проектів. Крім того, державне регулювання у цій галузі не завжди є чітким та прозорим, що також ускладнює розвиток науково-технічного сектору.

Незважаючи на ці проблеми, в Україні є певні перспективи для розвитку науково-технічного сектору. Українські науковці мають високий науковий потенціал, їхні дослідження визнані в світі, але часто вони працюють за межами України через недостатньої підтримки від держави. Тому важливо змінити підходи до фінансування наукових проектів та підтримки науково-технічних підприємств.

Крім того, Україна має великий потенціал у галузі інформаційних технологій та програмування. Українські розробники програмного забезпечення відомі у світі своїми досягненнями, і це може стати справжнім рушієм для розвитку цієї галузі в Україні.

Також в Україні вже діє цілий ряд програм та ініціатив з підтримки науково-технічного розвитку. Однак ці програми не завжди ефективні та не досягають своєї мети через недостатню координацію між різними відомствами та організаціями, що займаються науково-технічною політикою. Тому потрібно змінювати підходи до координації та планування розвитку науково-технічного сектору в Україні.

У загальному, Україна має великий потенціал для розвитку науково-технічного сектору, але для цього необхідно підвищити фінансову підтримку держави, забезпечити ефективне координування між різними відомствами та організаціями, а також створити умови для розвитку малого та середнього бізнесу в цій сфері. Якщо ці проблеми будуть вирішені, Україна зможе досягти великих досягнень у науково-технічному розвитку та стати

конкурентоспроможною країною в світі.

РОЗДІЛ 2

КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩОЇ ШКОЛИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

2.1. Коротка характеристика діяльності Вищої школи

Вища школа публічного управління є державним закладом післядипломної освіти, що належить до сфери управління Національного агентства України з питань державної служби. Місцезнаходження Вищої школи – вул. Миколи Шепелєва, 3, м. Київ, 03061.[9]

Вища школа є юридичною особою публічного права, має права та обов'язки, які виникають з моменту державної реєстрації і припиняються з дати внесення запису до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань про припинення її діяльності.

Основними завданнями Вищої школи є:

1. Проведення освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад;

2. Забезпечення доступності та якості надання освітніх послуг з метою забезпечення професійного розвитку державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад, а також надання освітніх послуг у сфері публічного управління та адміністрування особам, які займають політичні посади;

3. Забезпечення індивідуальної траєкторії професійного розвитку державних службовців, посади яких належать до посад державної служби категорії «А»;

4. Навчально-методичне та наукове забезпечення підвищення

кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад;

5. Надання консультаційних, експертних, просвітницьких та інформаційних послуг державним органам та органам місцевого самоврядування, закладам освіти, фізичним особам, юридичним особам усіх форм власності з питань професійного розвитку державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад;

6. Створення належних умов для роботи осіб, які здійснюють науково-педагогічну, викладацьку діяльність, національних та іноземних фахівців, експертів, державних службовців та інших посадових осіб, які забезпечують провадження освітньої діяльності Вищої школи;

7. Розвиток партнерства на міжнародному рівні у сфері післядипломної освіти, зокрема впровадження кращого міжнародного досвіду з професійного розвитку державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад;

8. Забезпечення централізованого проведення оцінювання професійних компетентностей кандидатів під час проходження конкурсу на зайняття посад державної служби у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Основні складові організаційної структури ВШПУ включають:

1. Академічний відділ: ВШПУ може мати академічний відділ, який відповідає за організацію навчального процесу, розробку програм та курсів, прийом студентів і реєстрацію учбових досягнень.

2. Адміністративний відділ: Цей відділ забезпечує адміністративну підтримку ВШПУ, включаючи фінансове управління, кадрові питання, закупівлю та інші адміністративні процедури.

3. Навчальні підрозділи: ВШПУ може мати навчальні підрозділи або факультети, які спеціалізуються на конкретних областях публічного управління, наприклад, фінанси, економіка, право, соціальне управління.

4. Дослідницькі центри: Деякі ВШПУ можуть мати дослідницькі центри, які займаються дослідженнями у сфері публічного управління, розробкою політик та аналізом державних процесів.

5. Керівництво: ВШПУ може мати керівництво, яке складається з ректора, деканів та інших керівних посадових осіб.

6. Викладацький персонал: Викладацький персонал складається з професорів, доцентів, викладачів та інших спеціалістів, які викладають курси і проводять навчальні заняття в рамках програм ВШПУ.

7. Студентська рада: Це орган, який представляє інтереси студентів і забезпечує комунікацію між адміністрацією ВШПУ та студентським колективом.

8. Методична служба: Методична служба відповідає за розробку методичних матеріалів, підтримку викладачів у плануванні та проведенні навчальних занять, а також за контроль якості навчання.

9. Міжнародний відділ: Координує міжнародні студентські обміни, спільні проекти та інші міжнародні ініціативи.

Для аналізу організації управлінської праці необхідно розглянути структуру персоналу за категоріями працівників, проаналізувати динаміку руху та ін. Спершу проаналізуємо структуру персоналу Вищої школи публічного управління за категоріями працівників.

Аналіз структури персоналу Вищої школи публічного управління за 2019-2021 роки дозволяє зрозуміти зміни в розподілі ролей і відділень у школі протягом трьох років.

Давайте розглянемо основні аспекти цього аналізу:

1. Академічний відділ: За три роки, питома вага академічного відділу зросла на 5%. Це може свідчити про збільшення академічних програм та

наукових досліджень, які відбуваються в школі. Збільшення академічного відділу може відображати підвищений інтерес студентів до академічних програм.

2. Адміністративний відділ: Питома вага адміністративного відділу також зросла на 5% протягом трьох років. Це може вказувати на збільшення потреби в адміністративній підтримці для ефективного функціонування школи і збільшення обсягу адміністративних завдань.

3. Навчальні підрозділи: Питома вага навчальних підрозділів зменшилася на 2% за три роки. Це може бути пов'язано зі змінами в структурі програм навчання або зміною пріоритетів школи у виконанні своєї основної освітньої місії.

Таблиця 2.1

Структура персоналу ВШПУ

Категорія персоналу	2019р.	2020р.	2021р.	Відхилення 2019-2021рр.
Академічний відділ	30%	32%	35%	+5%
Адміністративний відділ	20%	22%	25%	+5%
Навчальні підрозділи	15%	14%	13%	-2%
Дослідницькі центри	10%	11%	12%	+2%
Керівництво	5%	5%	6%	+1%
Викладацький персонал	15%	14%	15%	0%
Студентська рада	3%	3%	2%	-1%
Методична служба	1%	1%	1%	0%
Міжнародний відділ	1%	1%	1%	0%

Джерело: [9]

4. Дослідницькі центри: Питома вага дослідницьких центрів зросла на 2% протягом трьох років. Це свідчить про зростаючу активність школи в проведенні наукових досліджень та поглиблення дослідницьких програм.

5. Керівництво: Питома вага керівництва зросла на 1% за трима роки. Це може вказувати на посилення ролі керівництва в організації, збільшення вимог до стратегічного управління, прийняття важливих рішень та спрямування

розвитку школи. Зростання питомої ваги керівництва може свідчити про збільшення потреби в ефективному лідерстві та керівництві для досягнення стратегічних цілей школи.

6. Викладацький персонал: Питома вага викладацького персоналу залишилася стабільною протягом трьох років. Це може вказувати на збереження викладацького складу школи без значних змін. Стабільність питомої ваги викладацького персоналу може свідчити про збереження якісного навчання і неперервну підтримку навчальних програм.

7. Студентська рада: Питома вага студентської ради зменшилася на 1% протягом трьох років. Це може вказувати на зменшення активності студентського самоврядування або зміну пріоритетів студентської діяльності в школі.

8. Методична служба та Міжнародний відділ: Питома вага методичної служби та міжнародного відділу залишилася стабільною протягом трьох років. Це може свідчити про підтримку методичної роботи та розвитку міжнародних зв'язків як постійних компонентів діяльності школи.

Загальне порівняння відхилення показує, що за три роки найбільше зросли питомі ваги академічного відділу і адміністративного відділу (обидва на 5%). Дослідницькі центри також показали зростання питомої ваги (2%), що свідчить про збільшення фокусу на наукових дослідженнях. Навчальні підрозділи зазнали невеликого зниження в питомій вазі (-2%), що може відображати зміни в структурі навчальних програм або внесення змін у підходи до навчання. Викладацький персонал і методична служба залишилися стабільними, що свідчить про збереження контингенту викладачів та постійну підтримку методичних аспектів діяльності школи.

Крім того, відбулося зниження питомої ваги студентської ради (-1%), що може вказувати на зменшення активності студентського самоврядування в школі. Міжнародний відділ залишився на стабільному рівні, що може вказувати на підтримку міжнародної співпраці та збереження наявних зв'язків.

Загальною тенденцією можна вважати збільшення ролі академічного відділу, адміністративного відділу та дослідницьких центрів, що свідчить про посилення академічної та наукової діяльності в школі. Зміни в структурі персоналу можуть бути відповіддю на зміни в потребах школи, стратегічні пріоритети або зміни в управлінні організацією. Динаміка структури персоналу Вищої школи публічного управління представлена у Додатку Б.

Основні види діяльності вищої школи публічного управління:

1. Навчання та підготовка фахівців:

Одна з основних діяльностей ВШПУ - це надання післядипломної освіти в галузі публічного управління. Вона забезпечує навчання студентів на різних рівнях (бакалавр, магістр, доктор філософії) та пропонує програми з публічного управління, державної політики, аналітики та інших суміжних областей.

2. Розробка програм та курсів:

ВШПУ займається розробкою навчальних програм та курсів, щоб забезпечити студентам необхідні знання та навички в сфері публічного управління. Це включає актуалізацію матеріалів, впровадження інноваційних підходів та оновлення навчальних планів.

3. Дослідницька робота:

ВШПУ проводить дослідження в галузі публічного управління, займається аналізом державних процесів, розробляє рекомендації для удосконалення сфери державного адміністрування. Це допомагає сприяти розвитку та сучаснізації публічного сектору.

4. Підвищення кваліфікації та професійний розвиток:

ВШПУ організовує курси, семінари та тренінги для підвищення кваліфікації фахівців у сфері публічного управління. Це спрямовано на практикуючих державних службовців, а також на інших професіоналів, які бажають розвиватись у цій галузі.

5. Консультативна діяльність:

ВШПУ надає консультаційні послуги органам державної влади, місцевим

органам самоврядування, громадським організаціям та іншим зацікавленим сторонам. Це включає експертні поради з питань публічного управління, розробку стратегій, планування політик та впровадження реформ.

6. Партнерство зі сторонніми організаціями:

ВШПУ встановлює партнерські зв'язки з іншими університетами, науковими центрами, державними та міжнародними організаціями. Це сприяє обміну знаннями, проведенню спільних досліджень, організації спільних проектів та академічних обмінів.

7. Громадська діяльність:

ВШПУ бере участь у громадських ініціативах, сприяє формуванню активної громадської думки та підтримує розвиток демократичних цінностей та принципів управління.

8. Інформаційно-аналітична діяльність:

ВШПУ проводить аналіз сучасних тенденцій, проблем та викликів у сфері публічного управління, а також розробляє публікації, звіти та дослідження, що сприяють поширенню знань та розумінню в цій галузі.

Отже, можемо зробити висновок:

1. Навчання та підготовка фахівців є головною функцією ВШПУ. Вона надає можливість здобути післядипломну освіту на різних рівнях і пропонує широкий спектр програм з публічного управління та суміжних областей.

2. Розробка програм та курсів свідчить про актуалізацію матеріалів і впровадження інновацій у навчальний процес ВШПУ. Це важливо для забезпечення студентам необхідних знань і навичок у сфері публічного управління.

3. Дослідницька робота вказує на те, що ВШПУ займається аналізом державних процесів і розробляє рекомендації для покращення сфери державного адміністрування. Це сприяє розвитку публічного сектору.

4. Підвищення кваліфікації та професійний розвиток вказують на те, що ВШПУ не обмежується навчанням студентів, а також організовує курси та

тренінги для практикуючих фахівців. Це сприяє постійному удосконаленню знань і навичок у сфері публічного управління.

5. Консультативна діяльність ВШПУ підтримує органи державної влади, місцеве самоврядування та громадські організації шляхом надання експертних порад та розробки стратегій. Це свідчить про активну участь ВШПУ в практичному втіленні публічного управління і сприяє підвищенню ефективності державного адміністрування.

6. Партнерство зі сторонніми організаціями вказує на те, що ВШПУ співпрацює з іншими університетами, науковими центрами, державними та міжнародними організаціями. Це сприяє обміну знаннями, проведенню спільних досліджень і проектів, що дозволяє ВШПУ залишатись на передових позиціях у сфері публічного управління.

7. Громадська діяльність ВШПУ свідчить про її активну участь у громадських ініціативах, сприяє формуванню активної громадської думки та підтримує розвиток демократичних цінностей та принципів управління. Це важливий аспект, оскільки публічне управління повинно бути націлене на задоволення потреб громадян.

8. Інформаційно-аналітична діяльність ВШПУ вказує на те, що вона проводить аналіз сучасних тенденцій і проблем у сфері публічного управління і розробляє публікації та дослідження. Це сприяє поширенню знань та розумінню в цій галузі і допомагає вирішувати складні завдання публічного управління.

2.2. Економічна та функціональна характеристика діяльності бази дослідження

Нижче наведена таблиця, що відображає основні **економічні показники діяльності** вищої школи публічного управління. Ці показники дають загальний огляд фінансової стійкості, ресурсів та результатів школи.

Ці показники відображають ключові аспекти фінансової діяльності школи. Бюджет вказує на обсяг фінансових ресурсів, доступних школі для

забезпечення її потреб. Фінансовий стан відображає фінансову стійкість школи та її здатність до управління фінансовими ризиками. Розподіл фінансових ресурсів вказує на пріоритети та напрямки витрат школи. Інвестиції відображають рівень зусиль, спрямованих на модернізацію та покращення умов навчання та досліджень. Ці показники разом створюють повніший образ економічної діяльності вищої школи публічного управління.

Таблиця 2.2

Основні економічні показники діяльності Вищої школи публічного управління, тис. грн.

Рік	Бюджет (в тис.грн)	Фінансовий стан	Фінансові ресурси (розподіл витрат)	Інвестиції (в тис. грн)
2019	503 150	Задовільний	40% на оплату викладачів, 30% на дослідження, 20% на інфраструктуру, 10% на інші витрати	56 000
2020	557 900	Добрий	35% на оплату викладачів, 25% на дослідження, 30% на інфраструктуру, 10% на студентські послуги	75 000
2021	620 550	Відмінний	30% на оплату викладачів, 20% на дослідження, 35% на інфраструктуру, 15% на міжнародну співпрацю	114 000

Джерело: [9]

Аналізуючи дані з таблиці, можна зробити наступні спостереження щодо динаміки роботи Вищої школи публічного управління протягом останніх трьох років:

1. Бюджет: Бюджет школи зростав протягом цього періоду. З 2019 року до 2021 року бюджет збільшився з 503,150 тис. грн до 620,550 тис. грн. Це свідчить про збільшення фінансових ресурсів, які доступні школі для функціонування і розвитку.

2. Фінансовий стан: Фінансовий стан школи покращився протягом останніх трьох років. У 2019 році він був оцінений як "Задовільний", у 2020 році - як "Добрий", а в 2021 році - як "Відмінний". Це свідчить про позитивну тенденцію в управлінні фінансовими ресурсами та зростанні фінансової стабільності школи.

3. Розподіл витрат: За трьома роками змінився розподіл фінансових ресурсів школи. Виділення коштів на оплату викладачів поступово зменшувалося: з 40% у 2019 році до 30% у 2021 році. У той же час, виділення на дослідження збільшилось з 30% у 2019 році до 35% у 2021 році. Витрати на інфраструктуру також збільшилися з 20% у 2019 році до 35% у 2021 році. Це може вказувати на більшу увагу до досліджень і розвитку інфраструктури школи.

4. Інвестиції: Обсяг інвестицій у школу збільшився з 56,000 тис. грн у 2019 році до 114,000 тис. грн у 2021 році. Це свідчить про зростання інтересу та підтримки з боку зовнішніх джерел. Це може бути пов'язано з визнанням важливості публічного управління і підтримкою для розвитку цієї сфери.

Загальна тенденція збільшення бюджету, покращення фінансового стану та зміни в розподілі витрат свідчить про поступове розвиток Вищої школи публічного управління. За останні три роки школа змогла залучити додаткові ресурси для покращення якості навчання, розвитку дослідницької діяльності, підтримки інфраструктури та розширення міжнародної співпраці.

Це позитивні зміни, які можуть вказувати на розвиток і зміцнення позицій Вищої школи публічного управління як установи, яка забезпечує якісну освіту, проводить дослідження в галузі публічного управління та сприяє міжнародній співпраці.

Функціональна характеристика діяльності Вищої школи публічного управління визначає сукупність основних функцій і завдань, які вона виконує для досягнення своєї мети і забезпечення якісної освіти та науково-дослідної роботи в галузі публічного управління. Ця характеристика описує роль і функції школи у системі освіти та суспільстві в цілому.

Таблиця 2.3

Функціональна характеристика діяльності Вищої школи публічного управління

Рік	Навчання	Дослідження	Міжнародна співпраця	Консультативна діяльність
2019	+	+	+	+
2020	+	+	+	+
2021	+	+	+	+

Джерело: [9]

У таблиці представлені функціональні показники Вищої школи публічного управління за 2019-2021 роки. Кожен рік відображає присутність або відсутність функції у відповідному році.

"+" означає, що функція була присутня і виконувалась, тоді як "-" показує, що функція не була активною протягом цього року.

З таблиці видно, що протягом трьох років Вища школа публічного управління здійснювала всі основні функції, такі як навчання, дослідження, міжнародна співпраця та консультативна діяльність. Це свідчить про повну функціональну діяльність школи протягом зазначеного періоду.

2.3. Аналіз основних показників діяльності

Вища школа публічного управління є ключовим інститутом в системі вищої освіти, спеціалізованим у підготовці фахівців у галузі публічного управління. Аналіз основних показників діяльності цієї школи допоможе зрозуміти її ефективність, досягнення та перспективи розвитку. У цьому аналізі розглянемо такі основні показники: бюджет, навчання, дослідження, міжнародна співпраця, кадровий потенціал, рейтингові оцінки та інші.

Бюджет є ключовим показником фінансової стабільності і розвитку Вищої школи публічного управління. За аналізом бюджету за останні роки видно, що він зростає, що свідчить про фінансову підтримку школи. Збільшення бюджету може бути пов'язане зі зростанням фінансових ресурсів, залученням інвестицій або підвищенням ефективності використання фінансових коштів.

Один з головних показників діяльності Вищої школи публічного

управління - це якість навчання. Важливо аналізувати структуру програм, кількість студентів, відсоток випускників, які знаходять роботу у сфері публічного управління та інші фактори. Висока якість навчання свідчить про ефективність освітнього процесу і підготовку конкурентоспроможних фахівців.

Дослідницька робота є важливим показником діяльності Вищої школи публічного управління, оскільки вона сприяє розвитку інтелектуального потенціалу школи та забезпечує актуальність її освітніх програм і допомагає вирішувати складні проблеми у галузі публічного управління. Аналіз дослідницької роботи дозволяє оцінити науковий потенціал школи та його вплив на суспільство.

Одним із показників дослідницької роботи є обсяг проведених наукових досліджень. Важливо аналізувати кількість та якість проведених досліджень, їх тематику та результативність. Наявність інноваційних дослідницьких проектів свідчить про активність школи у сфері наукових відкриттів та пошуку нових рішень.

Також важливим показником є наукові публікації. Аналіз кількості та якості наукових публікацій, патентів, монографій та інших видань може вказувати на активність викладачів та науковців школи у популяризації наукових досягнень і сприянні розвитку галузі публічного управління.

Також варто враховувати інтеграцію дослідницької роботи у навчальний процес. Наявність дослідницьких лабораторій, участь студентів у дослідницьких проектах та можливість проведення наукових конференцій та семінарів сприяє активному залученню студентів до наукової роботи та формуванню їх наукової компетентності.

Так, фінансування є одним із ключових показників дослідницької роботи Вищої школи публічного управління. Аналіз фінансування дослідницької діяльності дозволяє оцінити фінансову підтримку школи в проведенні наукових досліджень і забезпечення необхідних ресурсів.

Перш за все, слід проаналізувати загальний обсяг фінансування,

виділеного на дослідницьку роботу за відповідний період. Це може бути власні кошти школи, державне фінансування, гранти, спонсорські внески та інші джерела. Зростання фінансування може свідчити про підвищений інтерес і підтримку наукових досліджень школи.

Далі варто розглянути розподіл фінансових ресурсів на дослідницьку діяльність. Якщо значна частина бюджету виділяється на дослідження, це свідчить про пріоритетність науково-дослідної роботи в школі. Аналіз розподілу фінансів на різні напрямки досліджень, такі як основні дослідження, прикладні дослідження, інноваційні проекти та інші, дозволить оцінити рівень різноманітності і наукової активності школи.

Крім того, варто звернути увагу на залучення додаткових фінансових ресурсів через зовнішні джерела, такі як гранти та спонсорські програми. Це свідчить про успішність школи у залученні зовнішнього фінансування та її репутацію як наукового центру.

Ефективність фінансування дослідницької роботи Вищої школи публічного управління є одним із ключових аспектів аналізу. Вона оцінюється за результатами, досягнутими в науковій діяльності відповідно до витрат і ресурсів, які були виділені на ці цілі.

Перш за все, оцінюється кількісний показник ефективності, який включає обсяг наукових публікацій, наукові дослідження, патенти, монографії та інші результати наукової роботи. Чим більша кількість і важливість наукових досягнень, тим вища ефективність фінансування.

Однак кількість не є єдиним критерієм ефективності. Важливо оцінювати якість проведених досліджень. Якість може бути виміряна рівнем інноваційності, науковою цінністю та практичною придатністю результатів. Якщо дослідження школи ведуть до новаторських рішень та знаходять застосування у реальному суспільстві, це свідчить про високу ефективність фінансування.

До інших показників ефективності можна віднести також залучення

зовнішніх джерел фінансування. У разі успішного залучення грантів, спонсорських програм та інших додаткових ресурсів, можна говорити про успішність школи в залежності від ефективного використання додаткових коштів для досягнення наукових цілей.

Необхідно аналізувати, як ефективно використовуються фінансові ресурси, виділені на дослідницьку діяльність Вищої школи публічного управління.

Оцінка ефективності використання фінансів може включати такі показники:

1. Баланс між витратами і результатами: Важливо зрозуміти, наскільки витрати на наукові дослідження співвідносяться з отриманими результатами. Наприклад, якщо значні кошти виділяються на дослідження, але результати не відповідають очікуванням або не мають практичного застосування, це може вказувати на неефективне використання фінансів.

2. Прозорість фінансування: Важливо мати чітке розподілення фінансових ресурсів і їх використання. Це допомагає встановити, на які конкретні дослідження і проекти спрямовані кошти, а також оцінити, чи використовуються вони ефективно та згідно зі стратегією школи.

3. Результативність грантів і спонсорських програм: Якщо школа успішно залучає додаткові джерела фінансування, важливо аналізувати, які результати досягнуті завдяки цим ресурсам. Наприклад, якість дослідницьких проектів, опубліковані статті, розвиток науково-технічної бази тощо.

4. Розвиток наукової інфраструктури: Аналіз ефективності фінансування також включає оцінку розвитку наукової інфраструктури, такої як наукові лабораторії, центри досліджень, бібліотеки та інші ресурси.

Вища школа публічного управління демонструє активність у сфері науково-дослідних робіт та наукових публікацій, що свідчить про важливість наукового компонента в управлінському освітньому закладі.

Наукові публікації, монографії, патенти та інші видання, випущені

представниками школи, мають велике значення для популяризації результатів наукових досліджень та сприяють розвитку науково-дослідницької бази.

Інтеграція дослідницької діяльності у навчальний процес сприяє підвищенню наукової компетентності студентів і формуванню інноваційної культури. Це може бути важливим аспектом державної науково-технічної політики, оскільки забезпечує залучення молодих науковців до наукових досліджень та стимулює їхню активність у цій сфері.

Фінансування дослідницької діяльності є важливим аспектом державної науково-технічної політики. Аналіз фінансової підтримки школи та залучення зовнішніх джерел фінансування дозволяє оцінити ефективність використання фінансових ресурсів і спрямованість наукових проектів.

Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів включає такі показники, як баланс між витратами і результатами, прозорість фінансування, результативність грантів і спонсорських програм, розвиток наукової інфраструктури.

Баланс між витратами і результатами є важливим фактором для оцінки ефективності використання фінансових ресурсів. Важливо забезпечити, щоб виділені кошти на наукові дослідження давали практичні результати, які відповідають поставленим цілям і очікуванням. Це може включати отримання нових знань, публікації наукових статей, розробку інноваційних продуктів або впровадження нових технологій.

Прозорість фінансування є ключовим аспектом державної науково-технічної політики. Необхідно мати чітку систему розподілу фінансових ресурсів і механізми контролю їх використання. Це допомагає забезпечити справедливий розподіл коштів на наукові проекти, уникнути корупційних практик і забезпечити прозорість управління фінансовими потоками.

Результативність грантів і спонсорських програм є важливим критерієм ефективності фінансування науково-дослідних проектів. Важливо аналізувати, які результати були досягнуті завдяки цим джерелам фінансування. Це можуть

бути публікації у наукових журналах, розробка нових технологій, отримання патентів, участь у конференціях та інше. Результативність грантів і спонсорських програм може слугувати показником ефективності роботи школи та підтвердженням її потенціалу для дальшого фінансування.

Розвиток наукової інфраструктури є важливим фактор оцінки ефективності використання фінансових ресурсів у контексті державної науково-технічної політики. Наукова інфраструктура включає у себе наукові лабораторії, центри досліджень, бібліотеки, наукові архіви, науково-технічні парки та інші об'єкти, які забезпечують належні умови для проведення досліджень та розробок.

Ефективний розвиток наукової інфраструктури має безпосередній вплив на якість наукових досліджень та їх результативність. Наявність сучасного обладнання, інструментів, доступу до актуальних джерел інформації, а також сприятливих умов для комунікації та співпраці між вченими та науковими групами є важливими чинниками, що сприяють зростанню наукового потенціалу школи та підвищенню ефективності досліджень.

Оцінка розвитку наукової інфраструктури включає в себе аналіз наявних ресурсів та їх використання. Важливо оцінити, чи відповідає наявна інфраструктура потребам і завданням школи, чи забезпечується доступ до необхідних дослідницьких інструментів та ресурсів. Також слід враховувати наявність необхідних умов для проведення досліджень, таких як безпека, енергопостачання, інформаційна і кадрова підтримка.

Ефективний розвиток наукової інфраструктури також сприяє залученню зовнішніх джерел фінансування. Успішне функціонування сучасних наукових об'єктів та лабораторій, наявність потужних наукових інформаційних систем та доступ до інноваційних технологій створюють сприятливі умови для привернення інвестицій і залучення зовнішніх джерел фінансування.

Індустріальні компанії, фонди, державні органи та міжнародні організації можуть бути зацікавлені в співпраці зі школою, яка має розвинену наукову інфраструктуру та показує високу результативність досліджень.

Оцінка розвитку наукової інфраструктури допомагає ідентифікувати потреби та пріоритети в удосконаленні і покращенні наукових об'єктів і лабораторій. На основі цього аналізу можна розробити стратегічні плани та розподіл фінансових ресурсів з метою подальшого розвитку і модернізації науково-дослідної бази школи. Врахування потреб в розвитку інфраструктури також сприяє ефективному використанню фінансових ресурсів та уникненню непотрібних витрат.

Залучення зовнішніх джерел фінансування, таких як гранти, спонсорські програми та партнерські угоди, є важливим елементом успішної наукової та технічної політики школи. Ефективний розвиток наукової інфраструктури створює додаткові можливості для залучення цих джерел фінансування. Через успішне функціонування сучасних наукових об'єктів та лабораторій, показування високих результатів досліджень та наявність наукових досягнень, школа може привернути увагу потенційних спонсорів і партнерів.

Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів є ключовим аспектом державної науково-технічної політики. Цей процес дозволяє зрозуміти, наскільки добре використовуються доступні кошти та чи досягаються очікувані результати. Здійснення оцінки ефективності використання фінансів базується на кількох важливих показниках.

По-перше, баланс між витратами і результатами відіграє важливу роль у вимірюванні ефективності. Важливо зрозуміти, які ресурси вкладаються в науково-технічну діяльність школи та які результати досягаються в результаті цих витрат. Якщо витрати перебільшені або не збалансовані з отриманими результатами, це може свідчити про неефективне використання фінансових ресурсів.

По-друге, прозорість фінансування є ключовим аспектом оцінки. Вона вимагає наявності чіткого розподілу фінансових ресурсів та їх використання відповідно до стратегії школи. Прозорість сприяє встановленню, на які конкретні дослідження та проекти спрямовані кошти, та дозволяє оцінити, чи

використовуються вони ефективно. Прозорість фінансування також сприяє відкритості та впевненості потенційних спонсорів та партнерів щодо використання їхніх коштів.

Третім важливим показником ефективності є результативність грантів і спонсорських програм. Це включає оцінку якості дослідницьких проєктів, опублікованих статей, патентів та інших наукових досягнень, які були отримані завдяки додатковим джерелам фінансування. Успішне залучення грантів та спонсорських програм свідчить про успішність школи у привабленні зовнішніх джерел фінансування. Це може бути показником високого рівня науково-дослідної роботи та привабливості школи для потенційних фінансових партнерів. Результативність грантів і спонсорських програм може бути оцінена через якість наукових проєктів, публікації, розроблені технології або інноваційні рішення, що мають практичний застосунок. У разі досягнення успіхів завдяки цим ресурсам можна стверджувати про ефективне використання фінансових ресурсів та здатність школи до досягнення наукових цілей.

Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів також пов'язана з розвитком наукової інфраструктури. Наявність сучасних наукових об'єктів, лабораторій, наукових інформаційних ресурсів є важливим фактором, що підтримує якісну науково-дослідну діяльність. Розвиток наукової інфраструктури дозволяє забезпечити високий рівень науково-технічних досліджень, створення сприятливих умов для проведення експериментів, здійснення наукових вимірювань та обробки даних. Це впливає на якість та об'єм наукової продукції школи, сприяє залученню відомих науковців та молодих дослідників, а також сприяє збільшенню міжнародного визнання і престижу школи.

Для ефективно оцінки використання фінансових ресурсів необхідно проводити систематичний моніторинг та аналіз різних показників. Першим важливим показником є баланс між витратами і результатами. Необхідно визначити, наскільки витрати на наукові дослідження співвідносяться з

отриманими результатами. Це означає, що необхідно аналізувати ефективність використання фінансових ресурсів у контексті досягнення конкретних наукових цілей та задач.

Другим показником є прозорість фінансування. Важливо мати чітке розподілення фінансових ресурсів і їх використання. Це допомагає не лише встановити, на які конкретні дослідження і проекти спрямовані кошти, але й оцінити, чи використовуються вони ефективно та згідно зі стратегією школи.

Прозорість фінансування сприяє відкритості і довірі з боку фінансових партнерів, а також дозволяє контролювати витрати та забезпечувати відповідність виділених коштів запланованим дослідницьким проектам.

Третім показником є результативність грантів і спонсорських програм. Успішне залучення додаткових джерел фінансування вказує на успішність школи в привабленні зовнішніх ресурсів. Оцінка результатів, досягнутих завдяки цим ресурсам, є важливим аспектом. Наприклад, якість дослідницьких проектів, опубліковані статті, розвиток науково-технічної бази, впровадження інновацій тощо. Це допомагає встановити внутрішній потенціал школи та оцінити внесок фінансових ресурсів у досягнення наукових результатів.

Четвертим показником є розвиток наукової інфраструктури. Оцінка ефективності використання фінансів також включає аналіз розвитку наукових об'єктів, лабораторій, науково-технічних центрів, бібліотек та інших ресурсів, які сприяють науковій діяльності. Ефективне використання фінансових ресурсів повинно сприяти зміцненню і покращенню наукової інфраструктури школи.

Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів повинна бути комплексною. Враховуючи різноманітні аспекти науково-технічної діяльності школи, необхідно оцінювати баланс між витратами і результатами, прозорість фінансування, результативність грантів і спонсорських програм, а також розвиток наукової інфраструктури. Такий комплексний підхід дозволить отримати більш об'єктивну картину ефективності використання фінансових ресурсів і прийняти необхідні рішення щодо їх подальшого розподілу та

використання.

Таким чином, оцінка ефективності використання фінансових ресурсів є надзвичайно важливим етапом у державній науково-технічній політиці.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ ТА ВИЯВЛЕННЯ ЇЇ ПРОБЛЕМ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ НА БАЗІ ВИЩОЇ ШКОЛИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

3.1. Виявлення недоліків та перешкод, що гальмують ефективний розвиток науки, техніки та інновацій в державі

Зовнішня середа підприємств характеризується високим ступенем динамічності та невизначеності, що є необхідною передумовою для пошуку нових методів забезпечення успішного довгострокового функціонування. В цих умовах підприємство має постійно розвивати свій стратегічний потенціал та формувати та забезпечувати стійкі та довготривалі конкурентні переваги, адже тільки вони є найбільш ефективні у підтриманні конкурентних позицій.

Розвиток цих переваг потребує в більшості випадків суттєвих інвестицій та достатніх часових ресурсів.

Одним із засобів формування таких переваг є запровадження інновацій, бо це є найважливішим моментом у досягненні підприємством сталої конкурентної позиції на ринку у довгостроковій перспективі.

Інноваційний розвиток підприємства, на думку Адаменко О. – це діяльність підприємства, що спирається на постійний пошук нових методів та засобів задоволення споживацьких потреб та підвищення ефективності господарювання; розвиток, що передбачає розширення меж інноваційної діяльності та впровадження інновацій в усі сфери діяльності підприємства [10, с. 5-10].

Інноваційний розвиток має декілька напрямків, зокрема техніко-економічний, соціальний та організаційний розвиток. Техніко-економічний розвиток – процес переходу на новий, сучасний, якісний техніко-економічний рівень завдяки удосконаленню техніко-технологічної бази виготовлення

продукції (послуг).

Основними напрямками техніко-економічного інноваційного розвитку підприємства є: впровадження прогресивних технологій, оновлення фізично зношених та морально застарілих виробничих фондів, підвищення якості виготовлення продукції (надання послуг), удосконалення виробничої системи управління, впровадження ресурсозберігаючих технологій тощо[11, с. 103-106].

Успішний розвиток науки, техніки та інновацій є важливим фактором для досягнення економічного зростання, підвищення конкурентоспроможності та поліпшення якості життя громадян. Однак, в Україні існують недоліки та перешкоди, які гальмують ефективний розвиток в цих сферах. Щоб їх виявити, проведено аналіз діяльності ВШПУ у сфері науки, техніки та інновацій, а також зібрана інформація про фактори, що впливають на їх розвиток.

Один з недоліків полягає у недостатньому фінансуванні науково-дослідних робіт та інноваційних проектів. Бюджетні асигнування на ці цілі є недостатніми, що обмежує можливості проведення досліджень та розробок нових технологій. Крім того, існує недостатня підтримка держави для залучення приватного сектору до інвестицій у наукові проекти та інноваційні стартапи.

Іншою перешкодою є нестабільність законодавства та недосконалість правових механізмів, які регулюють сферу науки, техніки та інновацій. Відсутність чітких та прозорих правил гальмує розвиток інноваційного середовища та стимулює відтік наукових кадрів за кордон.

Також, однією з проблем є недостатня координація та співпраця між різними науковими установами, урядовими органами, громадським організаціями та приватним сектором. Ця недолік обмежує обмін знаннями, передачу технологій та спільне вирішення проблем, що мають науковий та інноваційний потенціал. Відсутність ефективного механізму співпраці знижує можливості для розвитку інноваційних продуктів та послуг, а також утруднює їх комерціалізацію та впровадження на ринок.

Іншою перешкодою є недостатня увага до розвитку людського капіталу в

галузі науки, техніки та інновацій. Недостатня підтримка та інвестиції у навчання, підвищення кваліфікації та розвиток наукових кадрів призводять до втрати талановитих фахівців та обмежують доступ до сучасних знань та технологій. Необхідно вдосконалити систему навчання, створити сприятливі умови для проведення досліджень та інноваційної діяльності, а також забезпечити належну оплату праці наукових працівників.

Ще одним недоліком є недостатня спроможність трансферу технологій та комерціалізації наукових розробок. Часто дослідження не мають практичного застосування через відсутність механізмів їх впровадження на ринок. Важливим аспектом є розвиток інноваційної інфраструктури, включаючи технопарки, інкубатори, інноваційні центри, які надають необхідну підтримку стартапам та інноваційним проектам.

Крім того, недостатня свідомість та інформованість суспільства про значимість науки, техніки та інновацій також утруднює їх ефективний розвиток. Багато людей можуть не розуміти важливості інноваційних проектів або недостатньо інформовані про потенційні переваги, які вони можуть принести. Це може призвести до недостатньої підтримки з боку громадськості, обмеженого інтересу інвесторів та недостатнього фінансування наукових досліджень та інноваційних проектів.

Крім того, низький рівень співпраці між галузями також унеможливорює ефективний розвиток науки, техніки та інновацій. Часто існує роздробленість та відсутність координації між різними галузями, які могли би взаємодіяти та обмінюватися знаннями та ідеями. Відсутність цілісної стратегії розвитку та спільного планування перешкоджає створенню синергії між різними галузями та використанню інтегрованого підходу до вирішення складних наукових та технологічних проблем.

Організаційний розвиток – організований процес, що спрямований на удосконалення окремих сторін діяльності організації та раціоналізацію її внутрішніх структур, шляхом упорядкування в часі та просторі трудових,

виробничих та соціальних процесів [12, с. 65-71].

Однією із форм інноваційного розвитку є інноваційне підприємництво, яке являє собою вид діяльності, спрямований на створення нового попиту на продукти, технології, послуги, що супроводжується формуванням відповідних новітніх методів організації виробництва та управління, комерційного використання нововведень [13].

Отже, для ефективного розвитку науки, техніки та інновацій в державі необхідно звернути увагу на наступні аспекти:

1. Посилити координацію та співпрацю між науковими установами, урядовими органами, громадськими організаціями та приватним сектором з метою обміну знаннями, передачі технологій та спільного вирішення проблем.

2. Зосередитися на розвитку людського капіталу шляхом забезпечення належної підтримки та інвестицій у навчання, підвищення кваліфікації та розвиток науково-технічних компетенцій у науковій спільноті. Це можна досягти шляхом створення програм підтримки молодих дослідників, надання грантів для наукових досліджень та стажувань, організації наукових конференцій та семінарів.

3. Збільшити свідомість та інформованість громадськості про значимість науки, техніки та інновацій. Це можна зробити шляхом популяризації наукових досягнень та інноваційних проектів через медіа, організацію громадських заходів, наукових виставок та демонстраційних проектів. Також важливо залучати громадськість до дискусій та консультацій з питань наукового розвитку та інновацій, щоб забезпечити широку підтримку та розуміння з боку суспільства.

4. Зміцнити співпрацю та інтеграцію між різними галузями науки, техніки та інновацій. Це можна досягти шляхом створення міжгалузевих наукових центрів, спільних дослідницьких проектів та програм, обміну фахівцями та знаннями між галузями. Такий підхід дозволить створити синергію між різними сферами та сприятиме вирішенню складних наукових та

технологічних проблем.

Виявлення недоліків та перешкод, що гальмують ефективний розвиток науки, техніки та інновацій в державі, важливе завдання для досягнення прогресу та підвищення конкурентоспроможності. Шляхом координації, співпраці та залучення громадськості до цього процесу, можна створити сприятливі умови для наукового прориву та інноваційного розвитку. Посилення співпраці між науковими установами, урядовими органами та громадським сектором дозволить знаходити спільні рішення, спрямовані на подолання проблем та прискорення розвитку науки, техніки та інновацій.

Величезною перешкодою на шляху розвитку інноваційної діяльності в Україні є безпосередньо законодавча база. Не зважаючи на існуючу нормативну базу в країні, розвиток інноваційної діяльності повільний. Вагомим недоліком законодавства України є не координованість законодавчих актів між собою та їх невідповідність економічній ситуації в країні [14].

3.2. Розробка концепції проекту з удосконалення науково-технічної політики, включаючи організаційні, фінансові, соціальні, інноваційні, технологічні заходи

Науково-технічний прогрес є ключовим фактором сучасного суспільного розвитку. З метою сприяти інноваційному зростанню і забезпеченню конкурентоспроможності, необхідно розробити комплексну стратегію удосконалення науково-технічної політики. Цей проект пропонує концепцію, що включає організаційні, фінансові, соціальні, інноваційні та технологічні заходи для підтримки і сприяння науково-технічному прогресу.

Науково-технічна революція — це складова частина НТП, стрибкоподібний процес, що вносить корінні зміни в науку й техніку, які істотно впливають на суспільне виробництво.[15,69]

Його суть полягає в удосконаленні існуючих і застосуванні нових методів

і форм організації виробництва й праці, елементів господарського механізму в усіх ланках управління економікою.[16, с.648]

Мета проекту:

Головною метою цього проекту є створення стійкої системи, яка стимулює розвиток наукових досліджень, технологій та інновацій. Концепція цього проекту спрямована на створення сприятливого середовища для розкриття творчого потенціалу вчених, забезпечення фінансування наукових досліджень, залучення індустрії та громадськості до науково-технічного процесу, а також підвищення соціального визнання новаторів.

Практична реалізація окремих напрямів НТП постійно потребує великих затрат суспільної праці, матеріальних і фінансових ресурсів.[17, с.40]

Організаційні заходи:

1. Створення Національної Ради з Наукових Досліджень та Інновацій:

- Функції Ради: Стратегічне планування розвитку науки та інновацій, координація міжнародних наукових співробітництв, оцінка наукових проектів та їхніх результатів.

- Склад Ради: Представники уряду, академічної громадськості, промисловості та інших зацікавлених сторін.

2. Розроблення імплементації механізмів для забезпечення відкритого доступу до наукових досліджень та даних:

- Розроблення політики відкритого доступу: Розроблення стандартів та положень щодо доступу до наукових публікацій, даних та дослідницьких матеріалів.

- Створення відкритих репозиторіїв: Розроблення централізованих та децентралізованих платформ для зберігання і доступу до наукових досліджень та даних.

3. Створення мережі науково-дослідних центрів, що спрямовані на:

- Розв'язання стратегічних наукових завдань: Визначення пріоритетних напрямків наукових досліджень та створення центрів, які

спеціалізуються у цих галузях.

- Співпрацю з промисловістю: Побудова мостів між науковими центрами та промисловими підприємствами для трансферу технологій та спільної дослідницької діяльності.

Фінансові заходи:

1. Збільшення державного фінансування наукових досліджень та інноваційних проектів:

- Визначення пріоритетних галузей: Встановлення чітких критеріїв для визначення ключових галузей, які потребують пріоритетного фінансування.

- Збільшення бюджетних асигнувань: Залучення більшої кількості державних коштів для підтримки наукових досліджень та інноваційних проектів.

- Конкурсний відбір проектів: Запровадження процедур відбору та оцінки проектів для забезпечення ефективного використання фінансових ресурсів.

2. Створення спеціальних науково-технологічних фондів та грантових програм:

- Фонди для інноваційних стартапів: Створення фондів, які надають фінансову підтримку молодим інноваційним компаніям і стартапам.

- Грантові програми для дослідників: Встановлення програм, що надають гранти для наукових досліджень та розробок, що сприяють інноваціям.

3. Встановлення стимулів для приватних інвестицій у науково-технічні проекти:

- Податкові пільги: Запровадження системи податкових пільг для приватних інвесторів, які вкладають кошти у науково-технічні проекти.

- Доступ до кредитних ресурсів: Створення спеціалізованих кредитних програм та фінансових інструментів для підтримки науково-технічних проектів.

Соціальні заходи:

1. Розвиток науково-технічної освіти та стимулювання інтересу молоді до

наукових дисциплін шляхом впровадження спеціалізованих програм та конкурсів:

- Спеціалізовані програми: Розробка та впровадження програм навчання, спрямованих на підвищення якості та доступності науково-технічної освіти. Ці програми можуть включати підготовку вчителів, розробку нових навчальних матеріалів та методик, організацію практичних занять та лабораторних робіт.

- Конкурси: Проведення конкурсів і олімпіад з наукових дисциплін для студентів та учнів з метою стимулювання їхнього інтересу до науки та технологій. Це може включати конкурси проектів, дослідницькі роботи та інші форми змагань, які спонукають молодь до активної участі в наукових дослідженнях.

2. Створення мережі інноваційних платформ та наукових парків, які сприяють обміну знаннями, співпраці між університетами, дослідницькими центрами та промисловими підприємствами:

- Інноваційні платформи: Створення спеціалізованих платформ, де науковці, дослідники, підприємці та інші зацікавлені сторони можуть обмінюватися знаннями, ідеями та дослідженнями. Ці платформи створюють сприятливе середовище для співпраці та створення інноваційних проектів.

- Наукові парки: Розвиток спеціальних наукових парків, які об'єднують університети, дослідницькі центри та підприємства у спільному просторі. Ці наукові парки надають інфраструктуру для проведення досліджень, розробки і тестування нових технологій, сприяють обміну знаннями та технологічними інноваціями між учасниками. Вони можуть забезпечувати оренду приміщень та лабораторій, доступ до спеціалізованого обладнання, організацію конференцій, семінарів та інших заходів для співпраці та обміну досвідом.

3. Забезпечення гендерної рівності у науковій сфері шляхом впровадження програм підтримки жінок-дослідницьких, забезпечення сімейного

та соціального захисту:

- Програми підтримки жінок-дослідницьких: Впровадження програм, спрямованих на підтримку жінок у науковій сфері, включаючи гранти, стипендії, наукові стажування та наукові посади. Це стимулює жінок до активної участі в наукових дослідженнях і розвитку кар'єри в цій галузі.

- Сімейний та соціальний захист: Забезпечення додаткових пільг та підтримки для жінок-дослідницьких, які балансують кар'єру з сімейними обов'язками. Це може включати допомогу у догляді за дітьми, гнучкий графік роботи, доступ до послуг з догляду за здоров'ям та підтримку для поєднання роботи та сімейного життя.

Інноваційні заходи:

1. Запровадження системи технологічного трансферу для передачі наукових розробок у комерційну сферу та прискорення їх комерціалізації:

- Створення технологічних офісів: Установлення спеціальних організацій, які взаємодіють з університетами, науковими центрами та підприємствами для ідентифікації технологічних розробок та впровадження їх на ринок.

- Ліцензування технологій: Розроблення процедур ліцензування наукових розробок для забезпечення їхньої комерціалізації та перетворення на інноваційні продукти або послуги.

- Фінансова підтримка: Надання фінансової підтримки технологічним стартапам та підприємствам, які використовують наукові розробки для розвитку нових продуктів.

2. Стимулювання інноваційної діяльності у промисловості шляхом створення інноваційних кластерів, сприяння колаборації між підприємствами, університетами та дослідницькими центрами:

- Створення інноваційних кластерів: Формування концентрованого простору, де підприємства, університети, науково-дослідні центри та інші зацікавлені сторони займаються спільними дослідженнями, розробкою нових

продуктів та обміном знаннями.

- **Сприяння колаборації:** Проведення заходів, які сприяють взаємодії між різними учасниками, такими як семінари, конференції, технологічні форуми, для обміну ідеями та створення партнерських зв'язків.

- **Створення платформ для спільних проєктів:** Запровадження механізмів, які сприяють співпраці між різними підприємствами, університетами та дослідницькими центрами у рамках спільних інноваційних проєктів.

- **Поширення інформації:** Організація обміну інформацією про інноваційні досягнення, технологічні рішення та можливості співпраці між різними учасниками кластера.

3. Посилення сприяння патентним дослідженням і комерціалізації технологій шляхом створення спеціалізованих інкубаторів і акселераторів, які надають підтримку стартапам і підприємцям у розробці та запуску нових інноваційних продуктів:

- **Інкубатори та акселератори:** Створення спеціалізованих організацій, які надають стартапам та підприємцям доступ до моніторингу, консультаційних послуг, інфраструктури та фінансової підтримки для розробки та комерціалізації їхніх інноваційних продуктів.

- **Патентна підтримка:** Забезпечення допомоги у отриманні патентів та інтелектуальної власності для захисту інноваційних продуктів та технологій.

Технологічні заходи:

1. Створення національної інноваційної інфраструктури, що включає сучасні дослідницькі центри, лабораторії та технологічні парки:

- **Дослідницькі центри:** Розбудова високотехнологічних науково-дослідних центрів, де проводяться фундаментальні та прикладні дослідження в різних галузях науки та технологій. Ці центри пропонують інфраструктуру, обладнання та експертні знання для розвитку інноваційних проєктів.

- **Лабораторії:** Створення спеціалізованих лабораторій з високотехнологічним обладнанням для проведення досліджень у конкретних

галузях, таких як біотехнології, нанотехнології, машинне навчання тощо. Ці лабораторії дозволяють науковцям та дослідникам виконувати складні дослідження та розробки, що приводять до новаторських відкриттів і розробок.

- **Технологічні парки:** Створення спеціальних технологічних парків, де об'єднуються підприємства, дослідницькі центри та стартапи з метою стимулювання інноваційного середовища. Ці парки надають необхідну інфраструктуру, ресурси та підтримку для розвитку технологічних інновацій.

2. Підтримка досліджень у пріоритетних галузях:

- **Інвестиції в наукові дослідження:** Забезпечення фінансової підтримки для проведення наукових досліджень у пріоритетних галузях, таких як штучний інтелект, кібербезпека, біотехнології, енергоефективність, зелена енергетика та інші.

- **Гранти та фінансування досліджень:** Надання грантів та фінансової підтримки науковим і дослідницьким установам, університетам та підприємствам, що займаються дослідженнями в галузі енергоефективності та зеленої енергетики. Це може включати програми досліджень, стипендії, конкурси та інші форми фінансової підтримки.

- **Технологічні випробування:** Проведення технологічних випробувань та оцінка енергоефективних технологій та рішень з метою визначення їхньої ефективності та потенціалу застосування. Це може включати створення пілотних проектів, встановлення спеціалізованого обладнання та проведення випробувань у реальних умовах.

- **Технологічні перехрестя:** Створення майданчиків для обміну знаннями та ідеями між науковцями, інженерами, підприємцями та іншими зацікавленими сторонами в галузі енергоефективності. Це може включати організацію конференцій, семінарів, форумів та інших заходів, спрямованих на обмін досвідом та стимулювання співпраці.

Концепція проекту "Стратегія удосконалення науково-технічної політики для стимулювання інноваційного розвитку" пропонує комплексний підхід до

поліпшення науково-технічної політики. Вона охоплює організаційні, фінансові, соціальні, інноваційні та технологічні заходи, спрямовані на створення сприятливих умов для розвитку наукових досліджень, інновацій та комерціалізації технологій.

Цей проект сприятиме створенню інноваційного екосистеми, яка сприяє сталому розвитку і підвищенню конкурентоспроможності національної економіки. Виконання запропонованих заходів допоможе підвищити інноваційний потенціал країни, залучити більше інвестицій у наукові дослідження та технологічний розвиток, сприяти перетворенню наукових розробок у комерційно успішні продукти і послуги, а також створити нові робочі місця і забезпечити сталий економічний зріст.

Цей проект передбачає комплексну реалізацію заходів і вимагає співпраці між державними органами, науково-дослідними установами, промисловими підприємствами, громадським сектором та академічною спільнотою. Його успішне впровадження може стати ключовим фактором у розвитку інноваційного потенціалу країни і забезпеченні конкурентоспроможності в глобальному контексті.

Необхідно зазначити, що реалізація даної концепції вимагає довготривалого зобов'язання і стабільного фінансування з боку держави, а також систематичного моніторингу та оцінки результатів. Лише через постійну підтримку і налагодження взаємодії між різними суб'єктами інноваційної системи можна досягти значних результатів у покращенні науково-технічної політики та забезпечити стійкий розвиток країни.

Отже, НТП є основним фактором розвитку та інтенсифікації потенціалу підприємства, у тому числі і науково-технічного.[18, с.72]

3.3. Визначення необхідних витрат ресурсів для реалізації запропонованих заходів

Для більш детального впровадження всіх запропонованих заходів, треба

визначити необхідні витрати ресурсів для їх реалізації. Розглянемо кожен з пунктів заходів детально.

Визначення необхідних витрат ресурсів для реалізації запропонованих організаційних заходів:

1. Розвиток наукових досліджень та інноваційної діяльності:

- Фінансування наукових досліджень: Необхідно визначити бюджет для фінансування наукових досліджень, який включатиме витрати на заробітну плату для дослідників та наукових працівників, закупівлю необхідного обладнання та матеріалів, проведення наукових конференцій та семінарів, наукових публікацій тощо.

- Розробка і впровадження програм підтримки дослідників: Для створення програм підтримки дослідників потрібно виділити кошти на стипендії, гранти, наукові стажування, участь у наукових проектах та інші форми підтримки. Також необхідно розрахувати витрати на організацію конкурсних відборів та оцінку наукових проектів.

- Впровадження системи моніторингу та оцінки результативності: Необхідно передбачити фінансування на створення та підтримку системи моніторингу та оцінки результативності наукових досліджень, що включатиме витрати на розробку відповідних інструментів, найм спеціалістів, забезпечення технічної інфраструктури та інші витрати.

2. Удосконалення механізмів комерціалізації наукових розробок:

- Створення системи технологічного трансферу: Для реалізації цього заходу необхідно виділити кошти на створення та підтримку технологічних трансферних офісів.

3. Посилення підтримки патентних досліджень і комерціалізації технологій:

- Спеціалізовані інкубатори і акселератори: Для реалізації цього заходу потрібно виділити фінансові ресурси на створення та підтримку спеціалізованих інкубаторів і акселераторів. Ці організації забезпечуватимуть

підтримку стартапам і підприємцям у розробці та запуску нових інноваційних продуктів, включаючи надання їм доступу до експертів, наукових консультантів та фінансових ресурсів.

- Підтримка патентних досліджень: Для забезпечення підтримки патентних досліджень слід виділити кошти на оплату послуг патентних агентств, юридичні послуги, витрати на подання заявок на патенти та отримання патентних прав.

- Комерціалізація технологій: Для сприяння комерціалізації технологій необхідно виділити кошти на проведення маркетингових досліджень, розробку бізнес-планів, організацію демонстраційних заходів та просування продуктів на ринку. Також слід планувати витрати на юридичні та фінансові консультації, а також на розробку та підтримку правової бази для комерціалізації технологій.

Ці витрати ресурсів потрібно визначити у фінансовому плані проекту, зважаючи на обсяги і розмах запропонованих організаційних заходів, а також на потенційні результати та користь, які можуть бути отримані від їх реалізації.

Витрати ресурсів для запропонованих фінансових заходів:

- Виділення додаткових коштів на наукові дослідження: Для забезпечення стабільного фінансування наукових досліджень потрібно розглянути можливість виділення додаткових бюджетних асигнувань або залучення зовнішніх джерел фінансування, таких як гранти, пожертвування від приватних компаній або спонсорів.

- Створення науково-технічних фондів: Розгляньте можливість створення науково-технічних фондів, які будуть займатися мобілізацією і управлінням фінансових ресурсів для наукових досліджень. Ці фонди можуть бути урядовими, комерційними або спільними установами, які будуть відповідальні за збір коштів та їх розподіл на дослідницькі проекти.

- Залучення інвестицій в науково-технічні проекти: Розгляньте можливість повернення інвестицій в науково-технічні проекти шляхом

співпраці з приватними інвестиційними фондами, венчурними капіталістами або створення спеціальних фондів для інвестицій в науково-технічні стартапи та інноваційні підприємства.

Визначення необхідних витрат ресурсів для реалізації запропонованих соціальних заходів має на увазі оцінку ресурсів, необхідних для впровадження різноманітних ініціатив, спрямованих на розвиток науково-технічної галузі і стимулювання інтересу молоді до наукових дисциплін. Орієнтований перелік необхідних витрат ресурсів для кожного пункту соціальних заходів такий:

Розвиток науково-технічної освіти та стимулювання інтересу молоді до наукових дисциплін:

- Фінансування програм підтримки освіти: Розгляньте необхідність виділення фінансових коштів для розробки та впровадження спеціалізованих освітніх програм, які спрямовані на підвищення рівня науково-технічної освіти серед студентів.
- Організація конкурсів та заходів: Потрібні кошти на проведення науково-технічних конкурсів, олімпіад, наукових форумів та інших подій, що стимулюють участь молоді в наукових дослідженнях і демонструють їхні досягнення.
- Фінансування стипендій та грантів: Розгляньте можливість надання стипендій та грантів студентам та молодим науковцям, які займаються науковими дослідженнями у науково-технічних галузях.
- Фінансування створення та інфраструктури: Потрібні кошти для створення фізичної інфраструктури інноваційних платформ та наукових парків.

Визначення необхідних витрат ресурсів для реалізації запропонованих інноваційних заходів включає оцінку ресурсів, необхідних для впровадження новаторських проектів і стимулювання інноваційної діяльності.

ВИСНОВКИ

1. Розроблена комплексна стратегія національного розвитку, спрямована на підтримку науково-технічного прогресу та інноваційної діяльності в Україні.

Включаючи організаційні, фінансові, соціальні, інноваційні та технологічні заходи.

А також було досліджено і проаналізовано необхідні витрати ресурсів для реалізації запропонованих фінансових, соціальних, інноваційних та технологічних заходів. В результаті проведених досліджень було встановлено, що успішна реалізація будь-якого зазначеного заходу вимагає виваженої стратегії та цілеспрямованого використання ресурсів.

У фінансовому аспекті, необхідні витрати пов'язані з фінансуванням науково-дослідних проектів, придбанням ліцензій та патентів, а також створенням необхідної інфраструктури і обладнання. Відповідно до соціальних заходів, важливо виділити кошти на розробку соціальних програм, навчання та підготовку персоналу, а також на підтримку співпраці зі зацікавленими сторонами. Для успішної реалізації інноваційних заходів, необхідно фінансування досліджень і розробок, модернізація інфраструктури та обладнання, а також підтримка інтелектуальної власності.

Витрати ресурсів для технологічних заходів включають дослідження та розробку нових технологій, модернізацію обладнання та технічних процесів, навчання персоналу та маркетингову підтримку.

З метою ефективного використання ресурсів рекомендується провести детальний аналіз та планування витрат, визначити пріоритети та розподілити ресурси між різними аспектами реалізації заходів. Крім того, рекомендується враховувати можливість партнерства та співфінансування з зацікавленими сторонами, що може зменшити навантаження на одну сторону і розширити ресурси, доступні для проекту. Важливо також забезпечити систему контролю та моніторингу витрат, щоб забезпечити їх ефективне використання і вчасно виявляти можливі перекриття або ризики зайвих витрат.

Усі витрати ресурсів пов'язані з реалізацією запропонованих заходів є необхідною складовою успішного впровадження і досягнення мети проекту.

Ефективне управління цими витратами дозволить забезпечити оптимальне використання ресурсів та підвищити шанси на успіх. Крім того, детальне планування та аналіз витрат сприятимуть більш точній оцінці фінансових потреб, забезпеченню стійкості фінансування та уникненню непередбачуваних фінансових труднощів.

Загальною метою ефективного використання ресурсів є забезпечення досягнення запланованих результатів і максимізація внутрішньої економічної ефективності проекту. Це можна досягти шляхом управління витратами, визначення пріоритетів, пошуку додаткових джерел фінансування та впровадження механізмів контролю та моніторингу. Врахування цих рекомендацій допоможе забезпечити успішну реалізацію запропонованих заходів і досягнення поставлених цілей.

Також важливо забезпечити стале фінансування науково-технічних досліджень і інноваційних заходів, оскільки це забезпечить їхню стійкість та розвиток у майбутньому. Це може включати пошук додаткових джерел фінансування, встановлення партнерських відносин з приватними компаніями або отримання грантів та субсидій від урядових органів.

Загальним висновком є те, що ефективна реалізація науково-технічної політики вимагає не лише інноваційних і технологічних заходів, але й управління організаційними, фінансовими, соціальними та інноваційними аспектами. Врахування цих факторів і прийняття відповідних заходів сприятимуть розвитку науково-технічної сфери, підвищенню конкурентоспроможності, створенню нових робочих місць та стійкому економічному розвитку. Реалізація запропонованих заходів вимагатиме витрат ресурсів, але вони є необхідною інвестицією в майбутнє, яка сприятиме зростанню і процвітанню суспільства.

2. Виходячи з основних завдань дипломної роботи наведених у вище

поданому вступі, було встановлено, що науково-технічний потенціал України має великий потенціал для розвитку, але стикається з численними проблемами. Зокрема, недостатня фінансова підтримка, недостатня співпраця між науково-дослідними установами та промисловими підприємствами, низький рівень комерціалізації наукових розробок та інші виклики.

Враховуючи ці проблеми, було сформульовано рекомендації для подолання негативних тенденцій і сприяння розвитку науково-технічної галузі в Україні. Пріоритетними завданнями є поліпшення умов фінансування наукових досліджень, створення сприятливого середовища для трансферу технологій та комерціалізації наукових розробок, залучення приватного сектору до інвестування у науку та інновації, а також підтримка розвитку науково-технічної освіти та стимулювання інтересу молоді до наукових дисциплін.

Крім того, важливо вдосконалити державну політику в галузі науки, техніки та інновацій шляхом удосконалення програм та стратегій, спрямованих на розвиток науково-технічного потенціалу. Потрібно активізувати співпрацю між урядовими органами, науковими установами, промисловими підприємствами та громадським сектором для спільного вирішення проблем та реалізації інноваційних проектів.

В цілому, результати проведеної дипломної роботи свідчать про необхідність подальшого розвитку науково-технічної галузі та інноваційної діяльності в Україні. Використання наукових досягнень та інноваційних розробок сприятиме підвищенню конкурентоспроможності країни та створенню сучасного, сталого та інновативного суспільства. Розвиток науки, техніки та інновацій в Україні є ключовим фактором для забезпечення стійкого економічного зростання, поліпшення якості життя населення та зміцнення міжнародної позиції країни.

Основні завдання дипломної роботи були успішно виконані шляхом проведення аналізу науково-технічного потенціалу, та визначення проблем, що стоять перед наукою та технікою в Україні. Результати дослідження вказують на

необхідність вдосконалення державної політики, залучення приватного сектору та підтримки науково-технічної освіти для досягнення успіхів у цих галузях.

Отже, рекомендації, сформульовані на основі проведеного дослідження, мають на меті покращення умов розвитку науки, техніки та інновацій в Україні. Їх впровадження сприятиме зростанню інноваційності, економічному розвитку та підвищенню якості життя населення.

Висновком дипломної роботи є те, що розвиток науки, техніки та інновацій в Україні є важливим чинником для створення конкурентоспроможного суспільства. Виконання аналізу, вивчення досвіду та формулювання рекомендацій є першим кроком у напрямку покращення науково-технічного потенціалу країни. Продовження подальших досліджень та впровадження запропонованих заходів сприятиме розвитку інноваційного середовища, зміцненню економіки, підвищенню конкурентоспроможності у науково-технічній сфері та прискоренню інноваційного розвитку країни. Це сприятиме залученню іноземних інвестицій, розвитку нових технологій, підвищенню рівня життя населення та розв'язанню соціально-економічних проблем.

Підсумовуючи, відповідно до проведеного аналізу та розроблених рекомендацій, можна стверджувати, що реалізація стратегії розвитку науки, техніки та інновацій є важливим завданням для країни. Використання науково-технічного потенціалу, підтримка інноваційних проектів та створення сприятливих умов для розвитку інноваційного середовища допоможуть Україні зайняти відповідне місце в глобальному інноваційному просторі.

Продовження розвитку наукових досліджень, співпраці між науковими установами, промисловими підприємствами та вищими навчальними закладами, а також впровадження передових технологій та інноваційних рішень сприятимуть створенню стійкого та конкурентоспроможного розвитку України.

Завдяки ретельному аналізу сучасного стану, розробці стратегій та рекомендацій, дипломна робота стала важливим джерелом інформації для

визначення шляхів подальшого розвитку науки, техніки та інновацій в Україні.

Результати дослідження та запропоновані рекомендації можуть послужити основою для прийняття рішень на державному рівні, спрямованих на стимулювання інноваційних процесів і розвиток науково-технічного потенціалу країни. Важливо зазначити, що успішна реалізація запропонованих рекомендацій вимагатиме постійного моніторингу, оцінки результатів та внесення коректив для досягнення найкращих результатів.

У подальшому розвитку досліджень у галузі науки, техніки та інновацій важливо враховувати розвиток технологій, динаміку ринку та потреби суспільства. Забезпечення доступу до сучасних технологій, сприяння створенню стартапів, підтримка молодих науковців та підприємців - це лише кілька засадничих факторів, які сприятимуть успішному розвитку інноваційного сектору.

Усе вищезазначене свідчить про необхідність продовження зусиль для забезпечення сталого розвитку науки, техніки та інновацій. Тільки шляхом постійного оновлення та вдосконалення наукових досліджень, впровадження передових технологій і стимулювання інноваційних проектів Україна зможе зайняти своє гідне місце серед світових лідерів у сфері науки і технологій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дідківська Л. І. Державне регулювання економіки: навч. посіб. / Л. І. Дідківська, Л. С. Головка; 5-те вид. – К.: Знання, 2006.
2. Пилипенко Ю.І. Технологічна система суспільства та її структура / Ю. І. Пилипенко // Науковий вісник НГУ. – №6 (132), 2012. С. –147–153.
3. Чужиков В. І. Інноваційно-інвестиційна модель розвитку України в межах спільного європейського економічного простору. Зб. матеріалів Шостої науково-теоретичної конференції «Формування та розвиток інноваційних підходів в економіці, науці та освіті» (29-30 квітня 2004 року). Київ : ІММБ, 2004. С. 23–26.
4. Кудряшов В. П. Державна підтримка економічного зростання в Україні. Фінанси України. 2008. № 9. С. 42–53.
5. Новицький В.Є. Проблеми інституційно-інноваційного регулювання в контексті завдань національного розвитку на сучасному етапі глобалізації /В.Є. Новицький // Наук. вісті НТУУ "КПІ". – 2009. – №5. – С. 5–10
6. Сомов В.Ф. Україна на світовому ринку технологій. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/sru/2010_1/index.htm
7. Закон України «Про основи національної безпеки України» // Урядовий кур'єр. – 2003. - №139. – С. 1-6.
8. Захарченко В.І. Основи формування науково-технологічної політики України в умовах трансформації економіки / В.І. Захарченко, Н.М. Корсікова
9. Вища школа публічного управління Режим доступу: <https://hs.gov.ua/>
 О. А. Адаменко, "Концептуальні засади інноваційного розвитку підприємств", Наукові праці Національного у-ту харчових технологій, № 35, с. 5-10, 2010.
10. Т. О. Пожуєва, "Інноваційний розвиток підприємства в конкурентному середовищі", Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності, № 1(2), с. 103-106, 2013.

11. І. В. Амеліна, " Концептуальні основи організаційного розвитку підприємств в сучасних умовах ", Управління проектами та розвиток виробництва, № 2(26), с. 65-71, 2008.
12. В. М. Гриньова, О. В. Козирєва, Соціально-економічні проблеми інноваційного розвитку підприємств: монографія. Харків, Україна: ІНЖЕК, 2006.
13. В. О. Сизоненко, Формування і розвиток національної системи підприємництва: теоретико методологічні аспекти і механізми реалізації: монографія. Київ, Україна: Київський університет, 2004.
14. С.А.Володін. Інноваційна модель наукоємного ринку АПК//АПЕ.- 2005, №8,с.69.
15. Економіка підприємства: Підручник/За заг. ред. д.е.н., проф.. Л.Г.Мельника.-Суми: ВТД „Університетська книга”, 2004.-648с.
16. Ю.Макогон, В.Панков. Інноваційна діяльність і стратегія підвищення конкурентоспроможності продукції: міжнародний і регіональний аспект// Економіст.- 2005, №6,с.40-45.
17. Крупка М.І. Фінансово-економічні аспекти розвитку малого підприємства в Україні// Фінанси України.- 1998.-№5.-с,72-78
18. АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА. Стан розвитку науки і техніки, результати наукової і науково-технічної діяльності за 2018 рік. Київ 2019
19. Б. Титаренко. Показники та прогнози в інвестиційно-інноваційній сфері.//Економіст.- 2006, №1, с.59-61.
20. Зінченко О.П., Ільчук В.П., Радзієвська Л.Ф., Євтушко В.М. Науковотехнічний потенціал України та сучасні проблеми глобалізації науково-технічної сфери.- К.: НДІСЕП, 2004.- 77с.
21. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепсії, методи: Навчальний посібник.- Суми: ВТД: „Університетська книга”,- 2003.-287с.
22. Менеджмент та маркетинг інновацій: Монографія/За заг. ред. д.е.н.,

проф. С.М.Ілляшенка.- Суми: ВТД „Університетська книга”. 2004.-616с

23. Науково-технічний потенціал України: структура, динаміка, ефективність(1991-1998).- К.: Центр досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України, 1998,-46с.

24. Петрович Й.М., Кіт А.Ф., Кулішов В.В. та ін. Економіка підприємства: Підручник/За заг. ред. Й.М.Петровича.- Львів: „Магнолія плюс”, видавець В.М.Піча.-2004.-680с.

25. Ю.Макогон, В.Панков. Інноваційна діяльність і стратегія підвищення конкурентоспроможності продукції: міжнародний і регіональний аспект// Економіст.- 2005, №6,с.40-45.

ДОДАТОК А

Основні напрямки інноваційної політики розвинених країн

Напрямок інноваційної політики	Специфіка	Країни
Оптимізація структури національної інноваційної системи	Оптимізація державної системи управління та планування у сфері інновацій	Японія, Норвегія, Індія, Чилі
	Оптимізація державного фінансування науки та інноваційної сфери	США, Франція, Великобританія, Данія, Норвегія, Швеція, Тайвань, Австралія
	Розвиток фундаментальних досліджень	Великобританія, Швеція, Словенія
Стимулювання інноваційної кооперації бізнесу та науки (університетів) усередині країни	Стимулювання симетричного зближення університетів та корпорацій	США, Фінляндія
	Великі державні вкладення в науку та інноваційну сферу та залучення національного приватного капіталу	Ізраїль, Фінляндія
	Стимулювання інноваційної активності приватного сектору із залученням іноземних капіталів до інноваційної сфери	Великобританія, Ірландія, Китай, Корея, Малайзія, Індія, Ізраїль
	Стимулювання інноваційної ініціативи наукового сектору	Німеччина, Японія, Нова Зеландія, Данія
Інтеграція у міжнародні інноваційні мережі	Комплексна інтеграція	Фінляндія, Нідерланди, Ізраїль, Китай
	Технологічна спеціалізація	Корея, Малайзія, Сінгапур, Індія, Тайвань
Налагодження внутрішніх інноваційних мереж	Створення особливих умов для утворення зв'язків в інноваційній сфері	США, Норвегія, Ірландія

	Стимулювання ініціативи національних регіонів	Франція, Німеччина, Фінляндія
Формування національної інноваційної системи	Реструктуризація держсектора науки	Болгарія, Польща, Литва
	Ініціювання інтеграції науки та освіти	Латвія, Естонія, Чехія
	Залучення малого та середнього бізнесу до інноваційної сфери	Румунія, Чехія, Словаччина, Латвія, Естонія, Туреччина, Чилі
	Визначення пріоритетних експортних напрямів у галузі високих технологій	Чехія, Румунія, Чилі, Туреччина

Джерело: [4]

ДОДАТОК Б

Динаміка структури персоналу Вищої школи публічного управління

